

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2019 m. Nr. 3 (142)

**GENEROLO
JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO
AKADEMIJA**

Kviečiame rinktis studijas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje!

LIETUVOS KARO AKADEMIJA – vienintelė Lietuvoje universitetinė aukštoji mokykla, rengianti ir ugdanti visapusiškai išsilavinusius, kritiškai mąstančius ir savarankiškus karininkus.

Karo akademijoje galima rinktis vieną iš trijų pirmosios pakopos studijų programų – **GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBOS, TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ ar NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS** – ir įgyti atitinkamai vadybos, politikos mokslų arba visuomenės saugumo krypties profesinių žinių ir praktinių įgūdžių.

Studijos finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų. Kariūnai studijų metu aprūpinami gyvenamosiomis patalpomis, maistu, apranga, kario ekipuote, jiems atlyginamos važiavimo išlaidos. Stipendija (nuo 140 iki 250 Eur) mokama nuo priėmimo į LKA dienos kiekvieną mėnesį.

Baigusiems universitetines pirmosios pakopos studijas suteikiamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis. Be universitetinio išsilavinimo, mūsų kariūnai įgyja karininko profesiją, ugdamos jų asmeninės savybės – pasitikėjimas savimi, tvirtas būdas, aktyvumas, ryžtas siekti tikslo, kritinis mąstymas, gebėjimas spręsti problemas, noras mokytis ir tobulėti ir t. t.

Studijuojantiems Lietuvos karo akademijoje kariūnams sudarytos sąlygos dalyvauti kultūriname, sportiniame ir visuomeniniame gyvenime. Jos auklėtiniai dainuoja Akademijos chore „Kariūnas“, šoka sportinių šokių kolektyve, yra sukūrę roko grupę. Norintys gerinti savo fizinį pasirengimą lanko įvairių sporto šakų treniruotes, siekiantys lavinti karinius įgūdžius gali dalyvauti žvalgų būrelio „Vara vara“ veikloje ir pan.

Vykdam tarptautinius studentų mainus, kariūnams suteikiama galimybė plėsti žinias ir kaupti patirtį dalį laiko mokantis kitų šalių aukštosiose mokyklose (Čekijos, Austrijos, Lenkijos, Prancūzijos, Bulgarijos, JAV ir kt.), partnerių universitetuose. Taip pat krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka pagal Gynybos technologijų vadybos programą studijuojantys kariūnai, pareiškę norą įgyti krašto apsaugos sistemai reikalingą specialybę, gali būti siunčiami į Vilniaus Gedimino technikos universitetą studijuoti pagal Orlaivių pilotavimo, Skrydžių valdymo, Aviacijos mechanikos inžinerijos, į Lietuvos aukštąją jūreivystės mokyklą – pagal Jūrų laivavedybos, Laivų energetinių įrenginių eksploatavimo, Jūrų transporto logistikos studijų programas.

Sėkmingai baigę studijas LKA įgyja atitinkamos studijų krypties bakalauro kvalifikacinį laipsnį, suteikiantį teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas magistrantūroje.

Visi absolventai, atitinkantys jiems keliamus reikalavimus, pakviečiami į profesinę karo tarnybą.

**TAD, JEI NORITE AUGTI IR TOBULĖTI,
IŠSIUGDYTI PASITIKĖJIMĄ SAVIMI IR
TINKAMAI IŠNAUDOTI SAVO POTENCIALĄ,
KVIEČIAME PRISIJUNGTI!**

Daugiau informacijos:

Atrankos centro tel. (8 5) 210 3593

Studijų skyriaus tel. (8 5) 210 3597

El. p. lka@mil.lt

www.lka.lt

Facebook: @KaroAkademija

Instagram: @lietuvos_karo_akademija

YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD
WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU
SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!

ŠIAME NUMERYJE

<i>Dr. Mantas BILEIŠIS</i> 2	<i>Aistė JANULEVIČIŪTĖ</i> 24
KOKIŲ POKYČIŲ LAUKTI 2019-2020 STUDIJŲ METAIS?	KARO AKADEMIJOS BIBLIOTEKOS DARBUOTOJA STEBINA SAVO NEBLĖSTANČIA ENERGIJA
<i>Krn. Irenijus TREČIOKAS</i> 6	<i>Krn. Povilas Masionis</i> 28
GERIAUSIA XXVI LAIDOS KARIŪNĖ - LIVETA ALEKSAITĖ	PULKININKO KAZIO ŠKIRPOS 40-ĄSIAS MIRTIES METINES PAMINĖJUS
<i>Neringa VASILIAUSKIENĖ</i> 8	<i>Krn. Kristijonas JONUŠKA</i> 30
IŠTĖSTINĖS STUDIJOS	KARIŪNŲ TALKA ANTROJOJE LIETUVOS SOSTINĖJE
<i>Krn. Sandra STATKUTĖ</i> 9	<i>Krn. Povilas Masionis</i> 31
FRONTEX KINOLOGŲ MOKYMAI „ASMENŲ PAIEŠKA IR PERSEKIOJIMAS“	„ISTORIJA - TAI AŠ!“
<i>Krn. Vytenė DAGYTĖ</i> 10	<i>Dr. Gintautas SURGAILIS</i> 35
ŠV. JOKŪBO KELIU: KELIONĖ IŠ PORTUGALIJOS Į ISPANIJĄ	LEGENDINEI ZARASŲ OPERACIJAI - 100 METŲ
<i>Krn. Povilas Masionis</i> 12	<i>Jolanta STANIULIENĖ</i> 40
I KURSO KARIŪNŲ PRIESAIKA	PAVASARIO SESIJOS REZULTATŲ APŽVALGA
<i>Evelina MISELIENĖ</i> 14	<i>Krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ</i> 42
LKA TARPTAUTIŠKUMO DIDINIMAS ERASMUS+ PROGRAMOS VEIKLOSE	ŽALGIURIO MŪŠIO KUOPOS KARIŪNAI LANKĖSI PROTĖVIŲ KOVŲ VIETOSE
16	<i>Krn. Aurelija ANGLICKAITĖ</i> 46
2018-2019 MOKSLO METŲ ERASMUS+ PROGRAMA	KARIŪNŲ EKSKURSIJA Į KERNAVĘ
<i>Krn. Augustinas MASALSKAS</i> 21	<i>Krn. Lukas ČIPKUS</i> 48
DIENA KARIO KAILYJE...	PRIZINĖ VIETA TARPTAUTINĖSE KARINIO SPORTO IR ŠAUDYMO VARŽYBOSE
<i>Krn. Povilas Masionis</i> 22	<i>Krn. Aivaras GIEDRAITIS</i> 50
BKK: PIRMO KURSO KARIŪNŲ ĮSPŪDŽIAI	KARIŪNAI LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS STOVYKLOJE

2019 m. Nr. 3 (142)

Kariūnas

Leidžiamas nuo 1932 m. spalio 25 d.
ISSN 2029-6045

ŽURNALO REDAKCINĖ KOLEGIJA
VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS
dim. plk. lt. dr. Gintautas SURGAILIS
(Gintautas.Surgailis@mil.lt,
tel. (8 5) 210 3674, KATT 24 674)

VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS
PAVADUOTOJAS
doc. dr. Manvydas VITKŪNAS
(Manvydas.Vitkunas@lka.lt)

NARIAI

plk. lt. Paulius DILIŪNAS
Ugdymo klausimai
(Paulius.Diliunas@mil.lt)
mjr. dr. Violeta PAKENIENĖ
Universitetinės ir karinės studijos
(Violeta.Pakeniene@mil.lt)
kpt. Vladas LELEŠIUS
Kariūnų bataliono veikla
(Vladas.Lelešius@mil.lt)
doc. dr. Rolanda KAZLAUSKAITĖ
MARKELIENĖ
Studijų kokybė
(Rolanda.Kazlauskaite@mil.lt)
doc. dr. Dalia PRAKAPIENĖ
Akademinės bendruomenės gyvenimas
(Dalia.Prakapiene@lka.lt)
kpt. Donatas SUCHOCKIS
Tarptautiniai ryšiai
(Donatas.Suchockis@mil.lt)
krn. Vytenė DAGYTĖ
Laisvalaikis
(Vytenė.Dagytė@lka.lt)
krn. Aivaras GIEDRAITIS
Karo mokslai
(Aivaras.Giedraitis@lka.lt)
krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ
Kariūnų studijos
(Vytaute.Kupcunaite@lka.lt)
krn. Povilas Masionis
Pilietinis ugdymas
(Povilas.Masionis@lka.lt)
krn. Miglė NEMANYTĖ
Sportas
(Migle.Nemanyte@lka.lt)
krn. Irenijus TREČIOKAS
Gyvenimas baigus Akademiją
(Irenijus.Treciokas@lka.lt)

ŽURNALĄ RENGIA

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Irena GATAVECKIENĖ
Lina VAITIEKŪNAITĖ
Fotografės

Giedrės MAKSIMOVICZ
viršelių nuotraukos

SPAUSDINO

Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras,
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-456.
Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius
Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526, (8 5) 210 3523;
KATT 24 526, 24 523

Kokių pokyčių laukti 2019–2020 studijų metais?

Dr. MANTAS BILEIŠIS,
prorektorius mokslui ir studijoms

Visuomenės pasitikėjimas kariuomene širdį glosto net ir tiems iš mūsų, kurie nedėvi uniformos. Bet tai kartu įpareigojimas ugdyti karininkus, kurie dabartinį visuomenės pasitikėjimą pateisintų ir ateityje. Šiuo požiūriu, be civilinės kariuomenės kontrolės principo, kuris įgyvendinamas nustačius jos pavaldumą Krašto apsaugos ministerijai, Karo akademijos universitetinės studijos yra priemonė, leidžianti civiliams prisidėti prie kariuomenės kūrimo. Mes, dėstytojai, turime žinoti, kad mūsų darbas – prisidėti prie naujos karininkų kartos, kurios pavydėtų visi darbdaviai ir kuria didžiutąsi Lietuvos piliečiai, ugdymo, ypač šį rugsėjį, priėmus didžiausią per daugiau nei dešimtmetį pirmakursių būrį, kad naujųjų kariūnų pasitikėjimas mumis yra avansu ir jį pateisinti turėsime kokybiškomis studijomis ketverius artimiausius metus.

- ▲ Akademijos kariūnų rikiuotė
- ▼ Akademijos bendruomenė šventėje
- ◆ Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, Lietuvos karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius
Alfredo Pliadžio nuotraukos

2018–2019-ieji Akademijai buvo pokyčių metai. Vadovybėje iš penkių asmenų pasikeitė keturi. Tačiau nusprendėme, kad pradėtas veiklas tęsime, vadovaudamiesi patvirtinta organizacijos strategija. Šioje strategijoje visų veiksmų matas – kariūnas. Visi sprendimai turi būti priimami aiškiai suvokiant būtinybę kariūnams įgyti kokybišką aukštąjį išsilavinimą ir būrių vadams reikalingas kompetencijas.

Nors pirmakursių turime daugiau nei pernai ir esame vienintelis universitetas, kuris šiemet priėmė daugiau studentų, Akademijai svarbu ne tik lygintis su kitomis šalies aukštojo mokslo institucijomis, bet ir atliepti kariuomenės poreikius. Norėdami prisidėti prie pasitikėjimo kariuomene išlaikymo ir stiprinimo ir kasmet priimti daugiau kariūnų, negalime nuleisti reikalavimų stojantiesiems kartelės. Akademijai reikia ir toliau kryptingai dirbti, kad studijų kokybė nuolat gerėtų ir karininko profesija sudomintų daugiau gabių jaunuolių. Turime siekti, kad studijuojantieji išmokyti kritiškai mąstyti, gebėtų veikti

neapibrėžtomis sąlygomis, įgytų pakankamai socialinių tyrimų įgūdžių ir akademinį žinių – tvirtus profesinius pagrindus, kuriais jie remsis ir kuriuos tobulins visą savo gyvenimą.

2018–2019 m. m. galutinai įtvirtintas naujas studijų valdymo modelis, pagal kurį visus įpareigojančius sprendimus dėl studijų organizavimo priima studijų programų komitetai. Komitetus sudaro ne tik dėstytojai, bet ir kariūnai bei krašto apsaugos sistemos institucijų atstovai. Studijų programų komitetai savo sprendimus derina tarpusavyje, kad pagal skirtingas studijų programas studijuojantys kariūnai turėtų panašų studijų krūvį.

Studijos Akademijoje ypatingos tuo, kad po ketverių metų kariūnai įgyja dvi kvalifikacijas – bakalauro ir karininko. Kariūno laikas – brangiausias Akademijos išteklius, todėl, kad jis būtų veiksmingai naudojamas, visi mūsų institucijos padaliniai turi veikti atidžiai koordinuodami savo veiklas ir iniciatyvas. Dėstytojų kariūnams per studijas keliamų reikalavimų ir galimybių juos tinkamai įvykdyti dermė

yra vienas svarbiausių studijų kokybės suvokimą lemiančių veiksnių. Organizuodami universitetines studijas 2019–2020 m. m. sieksime išnaudoti sukurtas sprendimų priėmimo ir koordinavimo priemones, analizuodami konkrečių studijų dalykų turinį, ieškodami geriausių dėstytojų ir šių dėstytojų patirtį skleidami visiems.

2019 m. pavasarį parengėme strategijos įgyvendinimo priemones ir kartu išpareigojome planuodami biudžetą ypatingą dėmesį skirti kariūnų studijų tarptautiškumui ne tik organizuodami semestro studijas, bet ir pritraukdami užsienio, ypač kitų aukštųjų karo mokyklų, dėstytojus ir sudarydami galimybes siųsti gabiausius mūsų kariūnus į trumpalaikius akademinis renginius. Dėstytojams kuriame bendrą studijų ir mokslo tyrimų paramos sistemą, kad jie galėtų pasinaudoti turimomis galimybėmis

plėtoti tarptautinius tyrimus, tobulinti savo kvalifikaciją ir supažindinti kariūnus su naujausiais mokslo pasiekimais.

Šiais studijų metais taip pat bus atnaujinti keli dokumentai, kurie turės įtakos dėstytojų darbui. Dėstytojai planuos metinius krūvius ir bus vertinami už rezultatus, atsižvelgiant į parengtų mokslinių publikacijų lygį, grįžtamąjį ryšį iš kariūnų ir kitas veiklas, kurios prisidės siekiant strategijoje įtvirtintų tikslų.

Šį rugsėjį akademinė bendruomenė išrinko naują Senatą, kuris dirbs artimiausius penkerius metus. 2 iš 15 Senato narių bus kariūnai.

Dar viena sritis, kur Akademija turi daug galimybių tobulėti, – tai elektroninių priemonių studijų procesui efektyvinti diegimas ir plėtojimas. Jau kitais metais siekiame įdiegti plagiato atpažinimo sistemą visiems rašto dar-

bams tikrinti, nustatyti bendrą studijų dalykų „Moodle“ aplinkoje pateikimo tvarką, pradėti kurti nuotolinių studijų modulius, kurie pakeistų spausdintus vadovėlius, darytų studijas patogesnes iššęstinių studijų studentams.

Šį pavasarį organizavome konsultacijas su kitomis KAS institucijomis dėl aktualių baigiamųjų darbų temų ir tyrimų. Nuo kitų metų pradėsime leisti baigiamųjų darbų santraukų leidinius ir į jų pristatymus kviesime visos KAS atstovus. Tikimės, kad taip mums pavyks sukurti stiprų partnerystės tinklą, kuris nukreips Akademią vykdyti mokslinius tyrimus, svarbius Lietuvos gynybos pajėgumams plėtoti, padės kariūnams kryptingai pasirinkti praktikos vietas.

Jau dešimt metų veikianti EMILYO, dar vadinama „Kariniu Erasmus“, yra sukūrusi daugybę studijoms tobulinti svarbių instrumentų.

▲ Vytauto Didžiojo karininkų kursų viršininkas plk. D. Petryla, prorektorius mokslui ir studijoms dr. M. Bileišis, krašto apsaugos viceministras V. Umbrasas

Akademija sieks pritaikyti EMILYO pasiekimus kuo plačiau. Norime, kad semestro studijas LKA rinktųsi mūsų sąjungininkų kariūnai, atvyktų kitų akademijų dėstytojai, studijų dalykus Akademijoje tobulintume perimdami geriausiai Europoje vertinamą aukštųjų karo mokyklų praktiką.

Baigdamas noriu pasidžiaugti, kad nuo šio rugsėjo popieriniai lankomumo žurnalai keičiami elektroniniu lankomumo žurnalu „Moodle“ aplinkoje, kurį pildys dėstytojai. Nors tai tik mažytis žingsnis įgyvendinant Akademijos strategiją, bet labai matomas – nebelyka artefakto, kurį kiekvieną dieną matydavo visos kariūnų laidos ir dėstytojai. Toliau kurdami šią aplinką, sieksime tam skirti reikiamus išteklius, glaudžiai bendradarbiauti ir konsultuotis su kariūnais ir dėstytojais.

Sėkmingų naujų studijų metų!

Geriausia XXVI laidos kariūnė – LIVETA ALEKSAITĖ

Krn. IRENIJUS TREČIOKAS

Kasmet Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija tradiciškai renka geriausią absolventų laidos kariūną. Vaikinas ar mergina, pelnę šį titulą, skiriami vadovauti savo kurso rikiuotei per leitenanto laipsnio suteikimo ceremoniją Simono Daukanto aikštėje, o krašto apsaugos ministras jam ar jai įteikia kardą – karininko garbės simbolį. 2019 m. geriausia XXVI laidos kariūnė išrinkta Liveta Aleksaitė – antroji mergina per visą Karo akademijos istoriją.

▲ Lt. Julija Tunevič ir Lt. Liveta Aleksaitė

Šio straipsnio pagrindinės veikėjos, nusprendusios studijuoti Karo akademijoje, kelias prasidėjo Atrankos centre, kur Liveta laikė profesinio tinkamumo testą. Šiame etape, pabuvusi dvi dienas teritorijoje, kurią juosia tvora, ji tiesiog pajuto, kad nori dar kartą čia sugrįžti. Kariūnė visada troško, kad jos darbas būtų naudingas, kad ji pati tiesiogiai prisidėtų prie kitų žmonių geresnio gyvenimo, todėl, cituojant Livetą, „pasirinko ne darbą, o tarnybą“.

Išlaikiusi profesinio tinkamumo testą ir įstojusi į Karo akademiją, ji žengė toliau – studijavo pirmajame kurse, kurį kiti kariūnai laiko vienu sunkiausių. Kaip ir daugeliui, jai buvo sunkiausia iš pradžių – pirmąsias savaites, kai visiškai pasikeitė kasdienė rutina, supantys žmonės, girdimos sąvokos ir veikla. Ir vis dėlto, kokios gi buvo tos pirmosios akimirkos?

„Tuo metu aš turėjau suprasti, kad mano veiksmai gali daryti įtaką visai

komandai, kad nebesu individualistė, atsakinga tik už save, kad esu komandos dalis, kuria turiu drįsti pasitikėti ir kurios pati privalau stengtis nenuvilti“, – sako Liveta.

Nors lengvų akimirų daug ir nebuvo, mergina galėtų išskirti žiemos atostogas, na, ir laiką, kai nereikėjo klausyti ir vykdyti vadų ir instruktorių įsakymų. Ketverius studijų Karo akademijoje metus kariūnams sudaromos įvairios situacijos, kurių eilinis žmogus net negalėtų įsivaizduoti. Tad, savaime suprantama, būta ir linksmesnių momentų. Geriausios kariūnės žodžiais, linksmiausi nuotykiškai nutinka tada, kai ką nors darai pirmąkart gyvenime. O tokių akimirų buvo daug. Tad ketveri rimtų mokslų metai buvo lydimi gerų emocijų!

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje laikomasi ir kitos tradicijos – kariūnų kursus, arba kuopas, pavadinti žymiausių Lietuvos mūšiu vardais. Dabartinė leitenantė

didžiuojasi, kad priklausė Saulės mūšio kuopai. Kiekvienas kariūnas jaučia stiprų ryšį su savo kuopos nariais – juk kartu su jais gyvena ir patiria visus „pirmuosius kartus“. Ne išimtis ir Livetos kuopos kariūnai.

„Mano kuopa žino, kad ji – mano antroji šeima, kurią čia įgijau. Pamenau tą dieną, kai atvykome į mandatinę komisiją dar vilkintys civiliniais drabužiais. Visi atrodėme tokie skirtingi – apranga, požiūriu, net tarpe, tačiau jau vakare, apsilikę vienodas uniformas, tapome artimi, pradėjome judėti tuo pačiu keliu, kurio trukmė – ketveri metai. Aš jau jos pasiilgau“, – su nostalgika šypsena prisimena Liveta.

Be abejo, kai yra tiek skirtingų žmonių, kartais ir nuomonės tam tikrais klausimais nesutampa, ir biolaukai „prasilenkia“. Nepaisant to, visada išlieka jausmas, kad bėdoje vienas kito jie nepaliks. Kad ir po kokiomis kulkėmis būtų prisistatę mandatinei komisijai, Saulės mūšio kuopos kariūnai galiausiai nebegalėjo nuslėpti, kokie jie yra iš tikrųjų, nes, kaip jau minėta, Akademijoje ne tik studijuojama, bet ir gyvenama. Geriausio kariūno vardo ir kartu kardo siekis čia suprantamas skirtingai, kadangi yra žmonių, kurie jau stodami įsivaizduoja, kaip po ketverių metų laikys jį savo rankose,

o kiti, visiškai nesitikėdami, gauna šį apdovanojimą tiesiog nepriekaištinaigai vykdydami skirtas užduotis, kaip, pavyzdžiui, Liveta. Ji visur – tiek tarnyboje, tiek moksle, tiek sporte – stengėsi pasirodyti kuo geriau pirmiausia dėl to, kad pati savo rezultatais būtų patenkinta. Stengėsi įsisavinti žinias ir patirtį, branginti ir tikslingai planuoti laiką. Jos gyvenime tai buvo prasmingi metai, o kardas yra visų darbų ir pastangų įvertinimas.

Bėgant metams Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos populiarumas vis auga. Šiomet buvo priimti 69 kariūnai. Stojantiesiems ir net studijuojantiesiems norisi gauti patarimų iš patikimų šaltinių. O šiuo atveju ar yra kas patikimesnis už geriausia išrinktą kariūnę?

Straipsnio herojės patarimas būtų toks: „Didžiutis tu, kas jau dabar yra ir kuo nori tapti. Didžiutis tu, kad yra Karo akademijos kariūnai. Didžiutis LKA – juk ji ketveriems metams tampa antraisiais namais, artimesniais net už tėvų (bent jau fiziškai – tikrai) namus. O kaip galima nemylėti, nesaugoti ir negerbti savo namų? Ir nepamiršti, kad žmonės už Akademijos tvoros jų ryžtu, atsidavimu ir priesaika besąlygiškai tiki. Tad tegul šios viltys nebūna tuščios.“

Na, o jeigu šie patarimai nėra tie, kurie jus motyvuoja, Liveta siūlo pasiklausyti „Skylės“ dainos „Priesaika“. Jai tai buvo kultūrinė motyvacija, kuri galimai padės ir ateities kartoms. Kitas įdomus faktas – šiais metais įstojušių merginų skaičius. Dabartiniame pirmame kurse jų yra 16. Kadangi likimas taip lėmė, kad praeitų mokslo metų geriausio kariūno titulą pelnė Liveta, ji negali patarimų merginoms: „Pirmiausia reikia siekti būti ne tik stipriai, bet ir sveikai. Sunku, bet labai svarbu turėti drąsos klysti ir gebėti priimti pagalbą net tada, kai užsispyrimas, atrodo, už viską stipresnis. Mergina turėtų nepamiršti, kad žengiant pasirinktu keliu reikės pasiaukojimo, savigarbos ir nuolat tobulėti tiek fiziškai, tiek moraliai.“

Pirmojo karininko laipsnio suteikimo ceremonija – didelė ir jaudinanti šventė tiek absolventams, tiek jų artimiesiems, o geriausiam absolventui dar ir itin įsimenanti dėl akimirų, kurios priverčia stabtelėti ir pagalvoti, ar iš tikrųjų tai su tavimi vyksta. Taip Saulės mūšio kuopos geriausia absolventė apibūdina jausmą, kai sužinai, kad gausi ir gauni garbingą apdovanojimą. Livetos išskirtinė motyvacija ir pastangos, kad jos pačios ir kitų žmonių į jos tobulėjimą investuotas laikas ir resursai turėtų prasmę, tikrai su kaupu pasiteisino.

Ištestinės studijos

NERINGA VASILIAUSKIENĖ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje sparčiai įsibėgėja nauji studijų metai. Jos bendruomenė didžiuojasi pagausėjusiu kariūnų būriu, naujomis iniciatyvomis ir modernėjančia studijų aplinka. Norisi pasidžiaugti ir čia vykdomų ištestinių studijų rezultatais, nes būtent Akademijos dėka Lietuvos kariuomenė šiais metais pasipildė 18 socialinių mokslų magistrų, 5 viešojo administravimo magistrų ir 8 viešojo administravimo bakalaurais.

Nepaisant to, kad iš tiesų kariui dažnai sunku suderinti mokslą ir tarnybą, 12 iš 23 magistro ir 3 iš 8 bakalauru darbus apgynusių studentų buvo įvertinti puikiai ir labai gerai.

Visų baigiamųjų darbų temos įdomios ir aktualios. Puikiai įvertinti magistrų kpt. Jono Žuko „Lietuvos kariuomenės artilerijos pajėgumai: situacijos analizė ir vystymo perspektyvos“, vrš. Nijolės Skurdenienės „Mobingas Lietuvos Respublikos krašto

apsaugos sistemoje“ ir kpt. Roko Pauliukaičio „Lietuvos gynybos biudžetą lemiantys veiksniai“, bakalaurų vyr. srž. Sigito Builio „Krašto apsaugos ir vidaus reikalų sistemų tarpinstitucinis bendradarbiavimas valdant krizines situacijas“ ir kpt. Edmundo Mačaičio „Z kartos pritraukimo ir verbavimo į Lietuvos kariuomenę sistemos tobulinimas“ baigiamieji darbai.

Šiuo metu Lietuvos karo akademijoje vykdomos trys ištestinių magis-

trantūros studijų programos – Gynybos išteklių vadybos, Gynybos studijų ir Karinės diplomatijos – ir ištestinių bakalauru studijų Gynybos ir viešosios vadybos programa.

Visą informaciją, susijusią su ištestinėmis studijomis, galite rasti Lietuvos karo akademijos interneto puslapyje, be to, į Jūsų klausimus visada mielai atsakys jos Studijų skyriaus darbuotojai.

FRONTEX kinologų mokymai „Asmenų paieška ir persekiojimas“

Krn. SANDRA STATKUTĖ

Rugsėjo 16–20 d. Vilniaus rajone vyko Europos sienos ir pakrančių apsaugos agentūros (FRONTEX) tarptautiniai mokymai „Asmenų paieška ir persekiojimas“.

Penkis dienas Europos Sąjungos pasienio tarnybų kinologai juose tobulino savo profesinius įgūdžius. Šiuose mokymuose dalyvavo kinologai iš Kroatijos, Latvijos, Lietuvos, Maltos, Portugalijos ir Suomijos ir FRONTEX instruktoriai iš Lietuvos ir Suomijos.

Užbaigti mokymų rugsėjo 20 d. buvo pakviesti Generolo Jono Žemai-

čio Lietuvos karo akademijos III kurso kariūnai. Jų pagrindinė užduotis buvo nustatyti sektoriuje savarankiškai pasirinktu maršrutu padėti keturis daiktus, kuriuos turėjo rasti kinologų šunys. Taip buvo tobulinami pasienio pareigūnų sekimo pėdsakais ir persekiojimo įgūdžiai, radijo ryšio procedūros ir navigacijos pagrindai.

Kinologai su šunimis, kariūnus atsekę pagal pėdsakus ir kvapus, vykdė suėmimo operacijas, teikė sužeistiesiems pirmąją pagalbą, gilino taktinės pirmosios pagalbos pagrindų žinias.

III kurso kariūnai grįžo kupini įspūdžių ir vėl nekantriai laukia kitų susitikimų.

Šv. Jokūbo keliu: kelionė iš Portugalijos į Ispaniją

Krn. VYTENĖ DAGYTĖ

Šv. Jokūbo kelias, arba *Camino de Santiago*, – tai kelias, kuriuo piligrimai keliauja į Santjago de Kompostelą (isp. *Santiago de Compostela*), miestą Ispanijoje, kur įspūdingoje katedroje ilsisi šv. Jokūbo palaikai. Šalia jokio kito kelio jūs nerasite tiek daug istorijos ir kultūros paminklų. Ne veltui jis yra įtrauktas į UNESCO kultūrinio žmonijos paveldo sąrašą. Bet koks kelias, kuriuo jūs einate į Santjago de Kompostelą, galėtų būti vadinamas Jokūbo keliu, bet istoriškai susiklostė keletas maršrutų, kurie yra vadinami *Camino de Santiago*, tad šią vasarą mes pasirinkome būtent portugališkąjį maršrutą Atlanto vandenyno pakrante.

Mintis apie žygį Ispanijoje sukosi jau seniai, tačiau visada svarsčiau apie ilgesnį maršrutą. Deja, vasaros atostogos prabėga labai greitai, todėl nusprendžiau rinktis trumpą, bet įspūdingą atkarpą. Radau kelionės draugę Miglę (krn. Miglę Nemanytę), kuri taip pat norėjo šią vasarą nuveikti kažką naujo, tad labai greitai nusipirkome bilietus ir ėmėme planuoti kelionę.

Keliavome autobusu iš Lietuvos į Lenkiją, o iš ten skridome į Porto miestą Portugalijoje, kur turėjome pradėti savo piligriminę kelionę.

Miesto katedroje gavome žemėlapių ir piligrimų pasus, kurie suteikė teisę nakvoti piligrimų namuose ir kuriuose kasdien nuguldavo keletas atspaudų, rodančių, jog iš tiesų keliaujame.

Nereikėtų nerimauti, kad svetimose šalyse pasiklysite.

Taip, kartais pasiklysti galima, tačiau visas kelias yra tvarkingas ir puikiai pažymėtas geltonomis kriauklėmis arba rodyklėmis, kurių galbūt mieste nė nepastebėtum, tačiau keliaujančio piligrimo akis juos pastebi. Žinome, ką šie ženklai reiškia. Tad jais ir vadovavomės.

Kiekvieną dieną mus vis labiau stebino didžiulis kultūrų, gyvenimo ritmo ir mentalitetų skirtumas. Tiek portugalai, tiek ispanai pasižymi paslaugumu, noru padėti, ne kartą nė neklausiami pasakydavo, kad šiek tiek nuklydome arba kad turėtume kažką pamatyti vienoje ar kitoje vietoje. Stebino jų šypsenos, nuolat gera nuotaika ir neskubėjimas, mėgavimasis gyvenimu ir savo artimųjų draugija.

mu ir savo artimųjų draugija.

Eidamos neišvengėme nuovargio ir pėdų skausmo, tačiau tai buvo menkieks, palyginti su tuo, ką pamatėme. Medžiai, aplipę kiviais, citrinomis ir apelsiniais, visai kitokia augmenija, architektūra, įspūdingi kalnai... Pirmąsias kelionės dienas ėjome pakrantės keliu šalia Atlanto vandenyno skalaujamų krantų. Tai buvo nauja, neapsakomai gražu ir be galo įdomu. Nakvynę gavome piligrimų nakvynės namuose. Čia miegodavome ir bendraudavome su kitais piligrimais, atvykusiais iš įvairių pasaulio kampelių: Lenkijos, Ispanijos, Islandijos, Amerikos, Italijos ir t. t. Vieniems iš jų tai buvo jau trečias, kitiems – pirmasis piligriminis žygis, vieni kelionę ką tik pradėjo, o kitiems jau buvo jos pabaiga, tačiau kiekvienas turėjo savo istoriją ir kiekvienas šioje kelionėje kažko ieškojo.

Savo žygį baigėme Santjago de Kompostelos mieste šiaurės vakarų Ispanijoje, kur didžiulėje ir įspūdingoje miesto įžymybėje – katedroje baigiasi visi Šv. Jokūbo keliai. Per 8 kelionės dienas oficialiai įveikėme 260 km. Nors pasitaikė nuklysti, kas išvargino ir pridėjo papildomų kilometrų, vis tiek buvome nepaprastai patenkintos: eiti jau tapo įprasta, pripratome prie skausmo, mėgavomės besikeičiančiais vaizdais, džiaugėmės kelyje sutiktais žmonėmis, įspūdinga kultūra ir puikiu klimatu, kasdien lepinamos bent 30 laipsnių šilumos.

Galėčiau papasakoti ir daugiau, tačiau tai reikia patiemis patirti. Todėl linkiu visiems nebijoti neplanuotų sprendimų, smalsumo ir drąsos. Pasaulis toks didelis ir įvairus, todėl jo nepamatyti būtų liūdna.

I kurso kariūnų priesaika

Durbės mūšio kuopos krn. POVILAS MASIONIS

Rugsėjo 28 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje vyko I kurso kariūnų priesaikos ceremonija. Iš 68 jaunuolių 21 pirmakursis jau yra davęs kario priesaiką anksčiau, tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje, todėl Akademijoje valstybei prisiekė 47 jaunuoliai.

Ceremonijoje dalyvavo krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vadas brg. gen. Raimundas Vaikšnoras ir Karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius, Lietuvos kariuomenės vyr. kapelionas plk. ltn. Rimas Venckus, Lietuvos karo akademijos kariai, darbuotojai, jaunieji šauliai, prisiekiančių kariūnų tėvai ir artimieji, draugai.

◄ Kariūnus laimina Lietuvos kariuomenės vyr. kapelionas plk. ltn. Rimas Venckus

▼ Vėliavą bučiuoja geriausias I kurso kariūnas Mantas Kairys

Džiugu, jog krašto apsaugos ministras savo sveikinimo kalboje prisiekusiesiems linkėjo stiprybės ir užsipyrimo siekiant savo tikslų, nes viešai ištarti priesaikos žodžiai tapo vieni svarbiausių kariūnų gyvenime.

Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vadas brg. gen. Raimundas Vaikšnoras taip pat pabrėžė priesaikos svarbą ir perdavė Lietuvos kariuomenės vado gen. mjr. Valdemaro Rupšio sveikinimus. Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius kalbėdamas padėkojo jaunuolių tėveliams, jų artimiesiems, kurie išaugino šią patriotišką jaunąją kartą.

Lietuvos kariuomenės vyr. kapelionas plk. ltn. Rimas Venckus palaimino pirmo kurso kariūnus, kurie visų susirinkusiųjų akivaizdoje prisiekė negailėti jėgų ir gyvybės gindami Lietuvos valstybę, jos laisvę ir nepriklausomybę.

Be abejo, smagu, jog po ceremonijos pirmo kurso kariūnai nusprendė pasidalyti vienos svarbiausių savo gyvenime švenčių išpuošimais.

193-iojo būrio kariūnas Aurimas Sičiūnas teigia: „Kario priesaika – vienas ryškiausių mano gyvenimo etapų. Priesaikos ceremonijos metu aš pajutau pagaliau atlikęs pareigą, kurią troškau atlikti jau nuo 13 metų. Tai – pareiga Tėvynei. Stovėdamas rikiuotėje dar geriau suvokiau, dėl ko tai darau. Tai darau dėl savo artimųjų.“

191-ojo būrio kariūnė Silvija Skorkaitė pabrėžė: „Šiandienos prie-

saikos ceremonija man, tikiu, kaip ir kitiems pirmakursiams, ilgam išliks atmintyje. Be galo patiko drąsinantys ir įkvepiantys Lietuvos kariuomenės vyr. kapeliono plk. ltn. Rimo Venckaus žodžiai. Dar daugiau iškilmingumo priesaikai suteikė krašto apsaugos ministro Raimundo Karoblio apsilankymas. Taigi, džiaugiuosi pasirinkusi karininkės kelią ir, žinoma, tarnybą Lietuvos valstybei.“

Pagal Akademijos tradicijas susumavus rezultatus geriausiu pirmakursiu išrinktam kariūnui Mantui Kairiui priesaikos ceremonijos metu buvo suteikta teisė pabučiuoti Akademijos vėliavą visų prisiekiančių kariūnų vardu. Mantas jau nuo pirmų dienų Baziniame kariūno kurse įrodė esąs vertas šio vardo. Rodydamas iniciatyvą ir norą tobulėti, išskirtinę motyvaciją, nepriekaištingai atlikdamas užduotis, jis netrukus pelnė instruktorių pagarbą ir pasitikėjimą. Geriausias pirmo kurso kariūnas taip pat pasidalijo savo išpuošimais iš šios priesaikos ceremonijos: „Kario priesaika, be abejo, yra svarbiausias įvykis jo gyvenime. Šiandien aš ir kiti tarnybos draugai tapome įrodymu, jog jaunas žmogus nebijo būti atsakingas ir garbingas. Tardami kiekvieną priesaikos eilutę, pakartojome jau ir taip mums žinomas tiesas, pabrėžėme svarbiausias savo vertybes ir principus, kurie padės mums nepažeminti kario vardo.“

193-iojo būrio kariūnė Paula Lišauskaitė teigė: „Kario priesaikos žo-

džiai yra vieni reikšmingiausių žodžių, kuriuos savo gyvenime gali ištarti žmogus. Pasiryžimas besąlygiškai ginti savo Tėvynę ir prisiimti atsakomybę už savo veiksmus reikalauja kai kuriais atvejais keisti savo mąstymą, „perlipti“ per save, tačiau aš pati suvokiu, jog tik taip galiu tobulėti ir augti kaip asmenybė. Kiekvienas priesaikos žodis turi gilią prasmę – ją, bėgant laikui, stengiuosi atrasti vykdydama savo pareigą.“

Po iškilmingos priesaikos ceremonijos kariūnų tėvai ir artimieji buvo pakviesti į Akademijos ramovę pabendrauti su vadovybe, daugiau sužinoti apie kariūnų studijas šioje vienintelėje Lietuvoje aukštojoje karo mokykloje.

▲ Kariūnus sveikina krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis

Giedrės Maksimovicz nuotraukos

EVELINA MISELIENĖ

LKA tarptautiškumo didinimas *Erasmus+* programos veiklose

Tikriausiai nėra studento ar dėstytojo, kuris nebūtų girdėjęs apie *Erasmus+* programą. Pernai sukako 20 metų, kai Lietuva prisijungė prie Europoje jau daugiau kaip tris dešimtmečius gyvuojančios *Erasmus* programos. Per du dešimtmečius mainų projektuose dalyvavo daugiau kaip 120 000 Lietuvos jaunuolių. Aukštasis mokslas yra labiausiai *Erasmus+* programos remiamas sektorius. Jam programos mastu skiriama daugiau nei 40 proc. visų švietimo ir mokymo veiklai skirtų lėšų.

Tokių programos populiarumą lėmė Europos aukštojo mokslo erdvėje ypatingas dėmesys, skiriamas studentų ir darbuotojų judumui, siekiant aukštąjį mokslą padaryti prieinamesnį bei įtraukesnį, kad pasauliniu mastu jis taptų patrauklesnis ir konkurencingesnis. Tarptautiškumas tapo vienu esminių aukštojo mokslo plėtros veiksmų, kuriuo siekiama nuolatinio inovacijų augimo, novatoriško požiūrio į mokymąsi ir mokymą ne tik šalies, bet ir viso pasaulio akademinėje raidoje.

Dėl šios priežasties tarptautiškumui teikiama išskirtinė reikšmė ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos strategijoje. Siekiama gerinti akademinio judumo rodiklius, skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, kas lemtų mokslinės veiklos, ugdymo proceso, studijų kokybės pažangą ir prisidėtų prie institucijos patrauklumo visuomenėje didinimo.

Džiaugiuosi prisijungusi prie unikalios institucijos komandos ir man di-

delė garbė prisidėti prie Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos tarptautiškumo didinimo. Tarptautinio mobilumo programose dirbu nuo 2007 m. Per šį laikotarpį buvau daugybės sėkmės, priklausančios nuo įgytos patirties užsienio mokslo ir studijų institucijose, istorijų liudininkė.

Tarptautinio mobilumo pridėtinė vertė asmenybei – didžiulė. Tai yra neįkainojama patirtis, pastūmėjusi iš pradžių „išeiti iš komforto zonos“, priimti naujus iššūkius ir mokytis naujų savo srities dalykų. Kartu tai yra ne tik įgyta tarptautinė akademinė patirtis, bet ir puiki galimybė susipažinti su kitų šalių kultūromis, išmokti kalbų, kitos šalies darbo ir mokymosi praktikos.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija tarptautinių studijų mainų programoje dalyvauja nuo 2005 m. Akademijoje tarptautiškumas grindžiamas dvejopo pobūdžio dokumentais – dvišalėmis *Erasmus+* ir dvišalėmis tarpuniversitetinio bendra-

darbiavimo sutartimis. Šiuo metu pasirašyta septyniolika dvišalio bendradarbiavimo sutarčių su karinio rengimo aukštųjų mokyklų programos šalimis.

Kiekvienais metais pagal *Erasmus+* programą kiekvienam pažangiam, motyvuotam ir gerai mokančiam užsienio kalbą kariūnui suteikiama galimybė išvykti kuriam laikui studijuoti į užsienio karinę aukštąją mokyklą.

Dažniausiai tokios mobilumo programos studijos trunka vieną semestrą – nuo 3 iki 5 mėnesių. Kariūno dalyvavimas *Erasmus+* programoje yra išskirtinis kitų aukštųjų mokyklų studentų mainų praktikoje, nes greta akademinio dalykų numatyti karinio rengimo reikalavimai ir įskaitos. Todėl Akademijoje, pasirašant *Erasmus+* dvišalio

bendradarbiavimo sutartis su kitų šalių kariniais universitetais ir vykdant akademinis mainus, ypatingas dėmesys skiriamas karinio rengimo ir universitetinių studijų integralumui.

Rugsėjo mėnesį viešint Belgijos karališkojoje akademijoje, aplankėme prieš porą savaičių atvykusius pagal *Erasmus+* programą du Akademijos kariūnus. Be galo džiugu girdėti puikius dėstytojų atsiliepimus apie vos studijas pradėjusius lietuvius. Sėkminga adaptacija tarptautinėje aplinkoje, stipri motyvacija mokytis naujų dalykų, savarankiškas papildomas darbas fizinio rengimo srityje, naujos pažintys, puikūs dėstytojai ir įdomios paskaitos – tai tik dalis mūsų kariūnų tarptautinės patirties privalumų.

Kiekvienas *Erasmus+* programos dalyvis visų pirma yra savo institucijos, šalies ambasadorius. Todėl Akademijoje ypatingas dėmesys skiriamas kariūnų atrankai. Keliami aukšti užsienio (anglų) kalbos reikalavimai, vertinamas studijų rezultatų vidurkis, atsižvelgiama į karinio rengimo vertinimą ir bendras charakteristikas.

Erasmus+ programoje įprasta praktika, kad studentai ne tik vyksta svetur, bet ir patys globoja *Erasmus+* mainų programos dalyvius, atvykusius studijuoti į jų aukštąją mokyklą. Ne išimtis ir Akademija. Mentoraujami kariūnai ne tik padeda greičiau adaptuotis ir integruotis atvykusiam stu-

dentui, bet ir turi galimybę susipažinti su skirtingų tautų kultūra, gerinti savo užsienio kalbos žinias.

Akademijos personalui *Erasmus+* programa suteikia galimybę dalyvauti tarptautinio mobilumo veiklose vykstant į dėstyto ir mokymosi vizitus.

Erasmus+ mokymosi vizitai – tai veikla, kuria skatinamas universiteto personalo profesinis tobulėjimas dalyvaujant užsienyje organizuojamuose mokymosi renginiuose. Pagrindinis vizitų tikslas – Akademijos darbuotojų profesinis tobulėjimas. Dalyvaujant atrankoje ypatingas dėmesys skiriamas pasirinkto mokymosi vizito pridėtinai vertei profesiniam tobulėjimui ir naudingumui Akademijai. Vizitų metu stiprinami ir plečiami tarptautinio bendradarbiavimo ryšiai, gimsta naujų projektų idėjos.

Personalo mobilumas suteikia Akademijos dėstytojams galimybes dėstyti kitų šalių institucijose. *Erasmus+* dėstytojų paskaitos yra integruojamos į priimančiosios institucijos studijų programą, sudaro sąlygas studentams, kurie negali dalyvauti mobilumo programoje, gauti naudos iš kitų Europos šalių mokslo ir studijų institucijų dėstytojų. Tačiau šio mobilumo tikslas neapsiriboja vien dėstytoju. Užmezgami nauji tarptautinio bendradarbiavimo ryšiai, inicijuojami pedagoginių metodų ir patirties mainai, plečiamas ir turtinamas dėstomų

kursų pasirinkimas ir turinys, kuriamos bendros iniciatyvos. Kandidatų atrankoje atsižvelgiama į numatomus tarptautinio bendradarbiavimo tęstinumo kriterijus, pridėtinę vertę esamų ir naujų studijų programų rengimui ir sklaidai.

Taip pat reikėtų nepamiršti, kad tarptautinio mobilumo sklaida ir tęstinumas yra viena *Erasmus+* programos veiklos dalių, kuriai skiriamas ypatingas dėmesys. Siekiama, kad įgyta patirtimi būtų pasidalyta savo šalyje, institucijoje, o naujos pažintys ir kontaktai leistų toliau plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą. Studentai reprezentuoja savo šalį, instituciją, pritraukia naujų studentų į dalines studijas savo aukštojoje mokykloje. Akademinis personalas vysto bendrą mokslinę veiklą, tobulina savo dėstomus dalykus, kuria naujus tarptautinius projektus, kviečia atvykti kolegas iš užsienio aukštųjų mokyklų dėstyti ar dalyvauti kitose tarptautinėse iniciatyvose, seminaruose, konferencijose.

Dalyvavimas *Erasmus+* programoje reikšmingai prisideda prie Akademijos tarptautiškumo didinimo, tobulinant dalyvių gebėjimus ir įgūdžius, ypač jų bendrąsias kompetencijas, padeda kurti aukštosios mokyklos, kaip inovatyvios, nuolat prisidedančios prie mokslo ir studijų kokybės gerinimo institucijos, įvaizdį, didina jos patrauklumą visuomenėje.

2018–2019 mokslo metų Erasmus+ programa

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai turi galimybę dalyvauti *Erasmus+* programoje ir iki pusės metų praleisti užsienio karo akademijose. Ne išimtis buvo ir 2018–2019 mokslo metai.

Jų įspūdžiai dar visai švieži, tad „Kariūno“ redakcija paprašė jais pasidalyti ir su žurnalo skaitytojais.

Teresės karo akademija Austrijoje

Krn. Lukas LIUTKEVIČIUS

Studijuoti į Teresės karo akademiją Austrijoje pagal tarptautinių santykių programą vykome kartu su krn. Eligijumi Bagdonu. Studijas pagal *Erasmus+* programą pradėjome spalio 1 d., o baigėme tik sausio viduryje.

Kelionė į Austriją buvo varginanti, bet įdomi, nes važiuojome automobiliu, todėl pamatėme ir kitas šalis. Atvykęs į Teresės karo akademiją mus iš-

kart svetingai pasitiko už tarptautinių studentų mokslą atsakingas karininkas ir priskirti kadetai. Buvo vykdoma netgi „bičiulio programa“ – kiekvienam *Erasmus+* studentui buvo priskirtas Teresės karo akademijos kadetas, į kurį kreipdavomės iškilus bet kokiems klausimams. Kadangi akademija skatino skirtingų šalių kadetų tarpusavio bendradarbiavimą, buvome apgyvendinti kartu su Austrijos kadetais ir kitais *Erasmus+* dalyviais. Pirmą studijų dieną visi tarptautiniai studentai buvo pristatyti akademinei bendruomenei ir pasveikinti akademijos viršininko. Dėl šių priežasčių integruotis į bendruomenę nebuvo sunku.

Paskaitos vyko keturias dienas per savaitę nuo 8 iki 16 arba 18 val. ir vieną (penktadieniais) iki 14 val., be abejojimo, anglų kalba. Mes studijavome ne tik civilinius dalykus – buvome supažindinti su Austrijos tradicijomis, kadetų kariniu rengimu ir ginkluote: dalyvavome šaudymo iš pistoleto GLOCK 17 pratybose, vykome į mechanizuotąjį pėstininkų batalioną. Be šių užsiėmimų, buvo organizuota ekskursija po Austrijos sostinę Vieną, slidinėjimas Semmeringo kalnuose ir išvyka į Mauthauzeno koncentracijos stovyklą.

Nors laisvo laiko studijų dienomis dėl įtemptos dienotvarkės daug neturėjome, po paskaitų eidavome sportuoti į

sporto salę ar pasivaikščioti po Wiener Neustadto miestelį. Savaitgaliais stengėmės pažinti austrų kultūrą ir tradicijas, grožėtis nuostabia architektūra. Taip pat aplankėme Vengrijos sostinę Budapeštą ir vieną didžiausių Čekijos miestų Brno.

Teresės karo akademijos kadetai privalo išlaikyti normatyvus, kuriuos sudaro 300 m plaukimas, 100 arba 400 m sprintas, šuolis į aukštį per kartį, rutulio stūmimas ir 5 km bėgimas, Austrijos sporto ženklui gauti, nes kitaip nebaigs mokslų. Visiems *Erasmus+* dalyviams buvo suteikta galimybė gauti tokį ženklą. Man ir krn. E. Bagdonui taip pat pavyko įvykdyti normatyvus ir užsitarnauti Austrijos sporto ženklą ir gauti atitinkamą sertifikatą.

Didžiausi plusai, kuriuos išvegliau dalyvaudamas *Erasmus+* programoje, – galimybė susipažinti su kitų šalių kadetais, sužinoti apie kitas karo akademijas ir, žinoma, pasisemti naujų tiek karybos, tiek universitetinių dalykų žinių.

Vasilio Levskio nacionalinis karo universitetas Bulgarijoje

Krn. Simonas PANAVALAS

Keliavome su kolega Leonu Ruzgu. Abu esame iš 162-ojo būrio. Kelionė truko apie 11 valandų. Skridome lėktuvu, po to važiuojome autobusu. Apsistojojome Veliko Turnovo mieste. Šiais metais mums labai pasisekė – gyvenome ne akademijos teritorijoje, bet dviejų kambarių bute, tiesa, keturiose, kartu su dviem antrakursiais rumunais. Mokslus baigėme puikiai, vienais dešimtukais. Taip pat dalyvavome konferencijoje, kurioje pasidalijome savo žiniomis ir įgijome naujų.

Deja, už akademijos ribų bendrauti nebuvo lengva. Bulgarijoje mažai kas kalba angliškai ir rusiškai. Tad buvome priversti šiek tiek pasimokyti bulgarų kalbos. Nustebome, kai parduotuvėse neradome mums įprastų pieno produktų, o jei ką ir rasdavome, pavyzdžiui, pieno ar varškės, jie buvo dvigubai brangesni nei pas mus, Lietuvoje. Varškę, sūrelius ir grietinę teko pamiršti.

Dėstytojai buvo malonūs, su jais puikiai sutarėme. Įdomu, kad bulgarai yra vieninteliai, kurie galvą kraipo priešingai nei mes – sakydami „ne“, jie

linksis, o „taip“ – sukinėja į šonus. Ne kartą dėl to patyrėme nepatogumų ar nesuskalbėjome.

Miestas, nors ir nedidelis, išties gražus ir, beje, yra pažymėtas kaip lankytinas Bulgarijoje objektas – istorinis palikimas. Išsidėstęs tarp trijų kalnų, tad, kad ir kur eisi, visada teks arba į kalną kopti, arba nuo jo leistis. Buvome nuvykę ir prie jūros ne sezono metu: malonu, kad mažai žmonių, oras geras, jūra šilta. Beje, kai buvo karšta, Bulgarijoje buvo vėsiau, ir mes tuo džiaugėmės. Nustebome, kai bulgarai mums papasakojo, kad +40 °C jiems – norma-

lu, o -20 °C – itin šalta.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad šie keturi mėnesiai buvo puikūs – tiek dėl įgytų žinių, tiek dėl mokslo ir sporto rezultatų. Jei kas siūlytų dar kartą ten važiuoti, tikrai sutikčiau.

Brno gynybos universitetas Čekijoje

Krn. Neringa GEDMINAITĖ

Spalio 8-oji – tai diena, kai mums, II kurso kariūnams, studijos prasidėjo kitur ir kitaip. Turėjome puikią galimy-

bę išvykti studijuoti rudens semestrą į Čekiją.

Tą rytą pradėjome *Erasmus+* studentų – kadetų ir civilių, atvykusių iš Lenkijos, Italijos ir Rumunijos, susitikimu ir prisistatymu. Mums buvo pristatyti dėstytojai ir rudens semestro mokomieji dalykai, po pokalbio aprodytas visas „Brno“ gynybos universitetas. Didelį įspūdį paliko sporto centras: lauko baseinas, kur kariai vasarą mokosi plaukti, laipiojimo salės, modernus stadionas. Vakare mus kuruojantys kariai palydėjo į Brno miestą, nuvedė į lankytinas vietas, papasakojo jo istoriją. Visi ragavome tradicinių čekų valgių, geriau susipažinome su *Erasmus+* programos dalyviais.

Mes, *Erasmus+* programos studentai, studijavome įvairius mokomuosius dalykus: matematiką, informacines technologijas, artilerijos pagrindus, humanitarinę teisę. Daugiausia dėmesio buvo skiriama komandiniam darbui, praktinių užduočių atlikimui grupėmis, siekiant lavinti kalbos, socialinio bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius. Be to, kiek-

vienas pristatėme savo šalis, iš kurių atvykome, nes dėstytojams ir studentams tenka bendrauti su kitų kultūrų ir tokiais skirtingais žmonėmis.

Laisvu nuo paskaitų laiku teko pakeliauti po Čekijos sostinę Prahą, taip pat pasinaudoti išskirtine galimybe su ketvirtuo kurso studentais išvažiuoti į ilgesnę kelionę. Vaikščiojome po kalnus, grožėjomės rudeniška gamta, stebėjome tekančius kalnų upelius, o vakarą praleidome dalindamiesi įspūdžiais su viena čekų šeima.

Galiu drąsiai teigti, kad studentų mainai yra vienas geriausių dalykų, kuris gali būti pasiūlytas kariūnui. Tai – unikali patirtis, anglų kalbos praktika, bendravimo įgūdžių tobulinimas, kitos šalies kultūros, kariuomenės ir jos technikos pažinimas.

Krn. Laurynas SALTONAS

Į Brno centro pašonėje įsikūrusį Čekijos gynybos universitetą (*Univerzita obrany*) vykome dviese – aš ir krn. Justas Šukevičius. Studijų laikotarpiu (2019-03-02–2019-06-28), pavasario

semestrą, mokėmės kartu su iš Lenkijos, Slovakijos, Rumunijos ir Austrijos atvykusiais kariūnais. Gyvenome karinėje teritorijoje esančiose kareivinėse. Iš ten kasdien reikėjo važiuoti iki universiteto, kuriame vykdavo paskaitos. Laimė, susisiekimas Brno mieste puikiai išvystytas: galima vykti tramvajais, autobusais ar troleibusais.

Šis Čekijos karo universitetas turi tris fakultetus: Karo lyderystės, Karinių technologijų ir Karo sveikatos priežiūros. Mums buvo pasiūlyta mokytis Karo lyderystės fakultete. Norint surinkti 30 kreditų, teko rinktis net 10 studijų dalykų: statistiką, pajėgų inžinerinę apsaugą, NATO inžinerinę paramą, lyderystę, teisės elementus ir tarptautinę humanitarinę teisę, fizinį lavinimą, logistikos (transportavimo) sistemą, šiuolaikinę logistiką, techninę paramą ir ginkluotę, karo meno istoriją.

Brno gynybos universitetas puikiai pritaikytas sportui, jame įsteigta daug įvairiausių būrelių: krepšinio, futbolo, savignyos, bokso, laipiojimo siena (angl. *bouldering*), plaukimo ir nardymo, žvalgybos, teniso ir dviračių sporto.

Generolo Tado Kosciūškos sausumos pajėgų aukštoji karininkų mokykla Lenkijoje

Krn. Edvinas REMEIKA

Pagal *Erasmus+* mainų programą turėjau galimybę pusmečiui išvykti į Lenkiją, tiksliau – į Vroclavą, Sausumos pajėgų karo universitetą (*Military University of Land Forces*).

Atvykę buvome sutikti labai šiltai: lenkų kariūnai tą ankstų šeštadienio rytą mus iš autobusų stoties iki bendrabučio draugiškai palydėjo.

Pasiūlyti studijuoti mokomieji dalykai buvo įdomūs, dėstė kompetentingi, didžiulį žinių bagažą sukaupę dėstytojai. Be studijų, aktyviai dalyvavome sporte, kasmetinėse varžybose su Varšuvos studentais. Buvome išvykę į keletą ekskursijų: į Varšuvą, į Krokuvą ir buvusią koncentracijos stovyklą Štuthofe, netoli Vroclavo apžiūrėjome požeminę tunelių sistemą.

Didžiausią įspūdį paliko pats Vroclavas. Miestas didelis (panašaus dydžio kaip Vilnius), penktadalį gyventojų sudaro studentai, tad gyvas ir judrus tiek dieną, tiek naktį. Senamiestis išsiskiria spalvingais, Vokietijai būdingais, siaurais ir aukštais pastatais (Vroclavas kažkada priklausė šiai šaliai). Žmonės – labai europie-

tiški ir šilti. Tiesa, kilo keletas nesusipratimų dėl nemokėjimo lenkų kalbos, nes daugelis, ypač vyresnio amžiaus gyventojų, nekalba angliškai ir pripažįsta tik savo gimtąją kalbą. Bet miesto grožis visa tai atpirko.

Erasmus studentų grupę sudarė įvairių tautų atstovai – turkai, italai, ispanai, amerikiečiai, vengrai, rumunai, austrai, tad buvo labai smagu pajusti kitų kultūrų skirtumus ir nepaisant viso to bendradarbiauti.

Didelį įspūdį paliko universitete įrengtas simulatorius. Juo gali puikiai naudotis grupė, sudaryta tiek iš civilių, tiek iš kariūnų, visi kartu dirbti ir siekti bendro tikslo, nors šis įrenginys ir pritaikytas kariams.

Apskritai, manau, kad suteikta galimybė studijuoti svetur buvo ir vis dar yra be galo reikalinga ne tik siekiant išmokyti naujų dalykų, bet ir mokantis bendrauti ne savo gimtąja kalba, tobulinti savo anglų kalbos įgūdžius, suprasti kitas kultūras, pažinti kitos aplinkos žmones ir labai gerai leisti laiką drauge. Turiu pripažinti, kad su kuriais žmonėmis, kuriuos pažinau būdamas užsienyje, bendrauju dar ir dabar, o pažintys niekada nėra blogai. Taip pat noriu padėkoti mūsų koordinatoriui Tomui Lastauskui, kuris visada buvo pasiruošęs ištiesti pagalbos ranką, bet kokiais klausimais patarti.

Prancūzijos Saint-Cyro karo akademija

Krn. Irenijus TREČIOKAS,
krn. Rolandas GUDAITIS

Studijos šioje karo mokykloje Prancūzijoje, priešingai negu Lietuvoje, kur daugiausia studijuojama pagal bakalauro programą, organizuojamos kaip magistro programa. Iš pradžių buvo gana sunku priprasti prie skirtingų dėstymo principų, tačiau laikui bėgant supratome, ko dėstytojai iš mūsų reikalauja, ir prisitaikėme prie situacijos. Pusę metų studijavome įvairius dalykus – nuo islamo istorijos iki kultūros antropologijos, todėl pavyko papildyti savo žinių bagažą. Studijų kokybė gana gera: seminarus vedė JAV Kembridžo universiteto dėstytojai, aukšto rango Prancūzijos įvairių kariuomenės dalių karininkai ir pan. Karybos paskaitų, išskyrus karinės lyderystės, neteko klausyti, kadangi Prancūzijos kadetų karinis rengimas skiriasi nuo Lietuvos kariūnų rengimo. Apskritai buvo įdomu pasimokyti pagal šiek tiek kitokią studijų programą, ir tai labai pravartu, jeigu ateityje norėtume ir galėtume toliau tęsti mokslinę veiklą, nes su pagrindais jau būsimie susipažinę.

Prancūzijos ir Lietuvos karo akademijų dienotvarkės nelabai skiriasi,

kadangi tiek vienoje, tiek kitoje kari-
nėje mokslo įstaigoje rengiami ir ryti-
niai patikrinimai, ir kambarių tvarkos
inspekcijos, ir, be abejo, reikalaujama
griežtos disciplinos. Vienintelis ryškes-
nis skirtumas yra tai, kad Saint-Cyro
akademijos kadetai neskuba į mankštą
6 val. ryto (išskyrus I kursą) ir kėlimo-
si laikas priklauso nuo paties studento
gebėjimo spėti į rytinę rikiuotę, kas
nėra jau taip blogai. Natūraliai gali kilti
klauskimas: jeigu kariūnas neturi daryti
rytinės mankštos, tai koks gali būti jo
fizinis pasirengimas ir žvalumas die-
ną? Atsakymas labai paprastas – nuo
pirmadienio iki ketvirtadienio visiems
kursams privaloma 2 val. sportuoti,
tik tai galima daryti tiek 10 val. ryto,
tiek 16 val. popiet. Sportui skirtu lai-
ku vyksta įvairiausio tipo treniruotės,
pvz., baseine, lipimo virve, ilgujų nuo-
tolių bėgimo, karinio kliūčių ruožo
įveikimo, salės teniso, regbio, futbolo ir
t. t. Ši sportinė veikla užtikrina kariūnų
puikią fizinę formą, nes vienas iš rei-
kalavimų – kad karo akademiją baigęs
leitenantas, nuėjęs į dalinį, būtų puikiai
fiziškai pasirengęs.

Prancūzijos karo akademija siūlo
papildomus karinius kursus – alpi-
nizmo, džunglių karybos ir pan. Šiais

metais mums buvo suteikta garbė su
Prancūzų legionu dalyvauti džunglių
karybos kurse. Šis išbandymas parei-
kalavo nemažai tiek fizinį, tiek psi-
chologinių jėgų, bet įgyta patirtis yra
unikali ir tikrai verta dėmesio. Aplin-
koje, kurioje iki šiol neteko dirbti nė
vienam kariūnui, daug ko išmokome,
tai ilgai prisiminsime ir, tikėkimės, pri-
taikysime Lietuvos kariuomenėje.

O kariūnams, kurie vyks į Saint-
Cyro karo akademiją, vienas svar-
biausių dalykų turėtų būti prancūzų
kalbos pagrindai. Pasistenkite jos nors

šiek tiek pasimokyti, kad gyvenimas
tiek Prancūzijoje, tiek Saint-Cyro karo
akademijoje būtų lengvesnis. Anglų
kalbos žinios turi būti labai geros, kad
per paskaitas informaciją lengviau su-
prastumėte. Kelionėms laiko tikrai už-
teks, tad iš anksto numatykite galimus
keliaavimo būdus ir įvertinkite kainas.
Labai svarbu atkreipti dėmesį ir į fizinį
pasirengimą. Apskritai ši programa ir
išvykimas į kitą šalį tokiam laikotar-
piui dar labiau sustiprino mūsų patri-
otizmą ir meilę Lietuvai. Įgyta patirtis
yra neįkainojama ir ateityje tikrai bus
panaudota geriems tikslams.

▲ Prancūzijos kariūno laipsnio
ženklas

Vytauto Didžiojo karininkų kursų viršininkas plk. DARIUS PETRYLA

Darius Petryla gimė 1966 m. balandžio 6 d. Akmenės rajono Ventos gyvenvietėje. 1984 m. baigė Šiaulių 2-ąją sporto mokyklą-internatą ir įstojo į Leningrado aukštąją karinio jūrų laivyno inžinerinę mokyklą. Čia įgijo karo laivų energetinių jėgainių inžinieriaus specialybę. 1991 m., palikęs tarnybą sovietų kariniame laivyne, įstojo į Lietuvos kariuomenę (LK).

Per savo karjerą D. Petryla baigė įvairius Lietuvos karininkų kursus, Kanados sausumos pajėgų vadovybės ir štabo koledžą Kingstone, Jungtinių pajėgų vadų ir štabo karininkų koledžą Jungtinėje Karalystėje, mokėsi JAV karinio jūrų laivyno koledže pagal karinių strateginių studijų programą.

Pulkininkas vadovavo Baltijos taikos palaikymo batalionui, tarnavo vykdydamas įvairias karines užduotis Lietuvos karo akademijoje, NATO mokykloje Oberammergau, Vokietijoje, LK Sausumos pajėgų ir Jungtiniame štabuose. Lietuvai esant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nare, plk. D. Petryla ėjo Lietuvos nuolatinės misijos JT patarėjo kariniais klausimais pareigas. Vėliau buvo paskirtas LK Strateginės komunikacijos departamento direktoriumi. Šiuo metu karininkas vadovauja Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Vytauto Didžiojo karininkų kursams.

Plk. D. Petryla yra apdovanotas Lietuvos kariuomenės medaliais už nuopelnus ir pasižymėjimą, Lietuvos įstojimo į NATO atminimo medaliu, Estijos gynybos pajėgų ordinu, JAV Pensilvanijos medaliu už pasižymėjimą ir JAV sausumos kariuomenės pagyrimo medaliu.

Vedęs, groja gitara, domisi muzikos įrašų gamyba, mėgsta pramoginį buriavimą plaukiant jachtomis.

Diena kario kailyje...

Krn. AUGUSTINAS MASALSKAS

Ankstų penktadienio, rugsėjo 13-osios, rytą su kolegomis kariūnais prie praleidžiamojo punkto pasitikome moksleivius, pasiryžusius dieną pabūti kario kailyje. Daugumą čia, matyt, atvedė smalsumas, tačiau iš karto buvo matyti, kad kai kurie jų truputį nerimauja.

Išrikiavome mokinius ir visi pa-
traukėme rikiuotės aikštės link. Čia
svečiai kartu su kariūnais ir Akade-
mijos bendruomene pagerbė Lietuvos
valstybės ir istorinę vėliavas. Po to jie
nužygiavo į pirmąją paskaitą, kurioje
buvo supažindinti su Akademija, jos
istorija, studijų programomis, stojimo
ir karjeros perspektyvomis. Pasibaigus
paskaitai, mokiniai pamažu ėmė su-
prasti, koks gi iš tikrųjų yra tas kario
gyvenimas – likusią dienos dalį pra-
leido šaudykloje, kur susipažino su ka-
riuomenės ginkluote ir kario ekipuote,
turėjo progą išbandyti savo taiklumą
– tarpusavyje varžėsi, kuris taiklesnis,
lazeriniame ture. Toliau vyko pirmosios
medicinos pagalbos, rikiuotės, išgy-
venimo ekstremaliomis sąlygomis ir –
kiek aktyvesnės – komandos formavi-
mo pratybos. Pastarosiose moksleiviai,
ribojami laiko ir išteklių, turėjo įveikti
gana rimtą kliūtį – persikelti per ją vir-
ve nepalietę žemės. Kad tai pavyktų,
teko glaudžiai tarpusavyje bendradar-
biauti. Per paskaitas susidomėję moki-
nių veidai rodė norą sužinoti ką nors
naujo ir išėiti iš karinės teritorijos įgijus
ypatingų įgūdžių.

Svečiai taip pat turėjo progą degus-
tuoti Lietuvos karių maistą. Moksleiviai
kartu su mokytojais buvo palydėti į
Karo akademijos valgyklą, kurioje kas-
dien maitinasi visas Kariūnų batalio-
nas. Po sočių pietų jie pasidalijo išpū-
džiais, teigdami, jog karių maistas yra
kur kas skanesnis, nei tikėjosi.

Dieną kario kailyje vainikavo pa-
skutinė paskaita-diskusija, kurioje
buvo stengiamasi atsakyti į klausimą,
kaip kiekvienas iš mūsų gali prisidėti
prie savo šalies, savo krašto gynybos.
Dauguma mokinių itin atidžiai klausėsi,
stengdamiesi įsiminti svarbiausius
argumentus ir faktus, pateiktus Akade-
mijos bendruomenės atstovų. Disku-
sijos pabaigoje projekto organizatoriai
padėkojo Karo akademijos bendruo-
menei, pasidžiaugė, kad pavyko glau-
džiai bendradarbiaujant įgyvendinti
šios iniciatyvos tikslus.

Išlydimų iš Akademijos teritori-
jos moksleivių veiduose buvo galima
pastebėti lengvą nuovargį, tačiau pasi-
teiravus, ar liko patenkinti diena kario
kailyje, visi užtikrintai atsakė „taip“.
Nešini dovanomis, truputį pavargę ir
daug naujo sužinoję, mokiniai atsisvei-
kino ir išvyko namo.

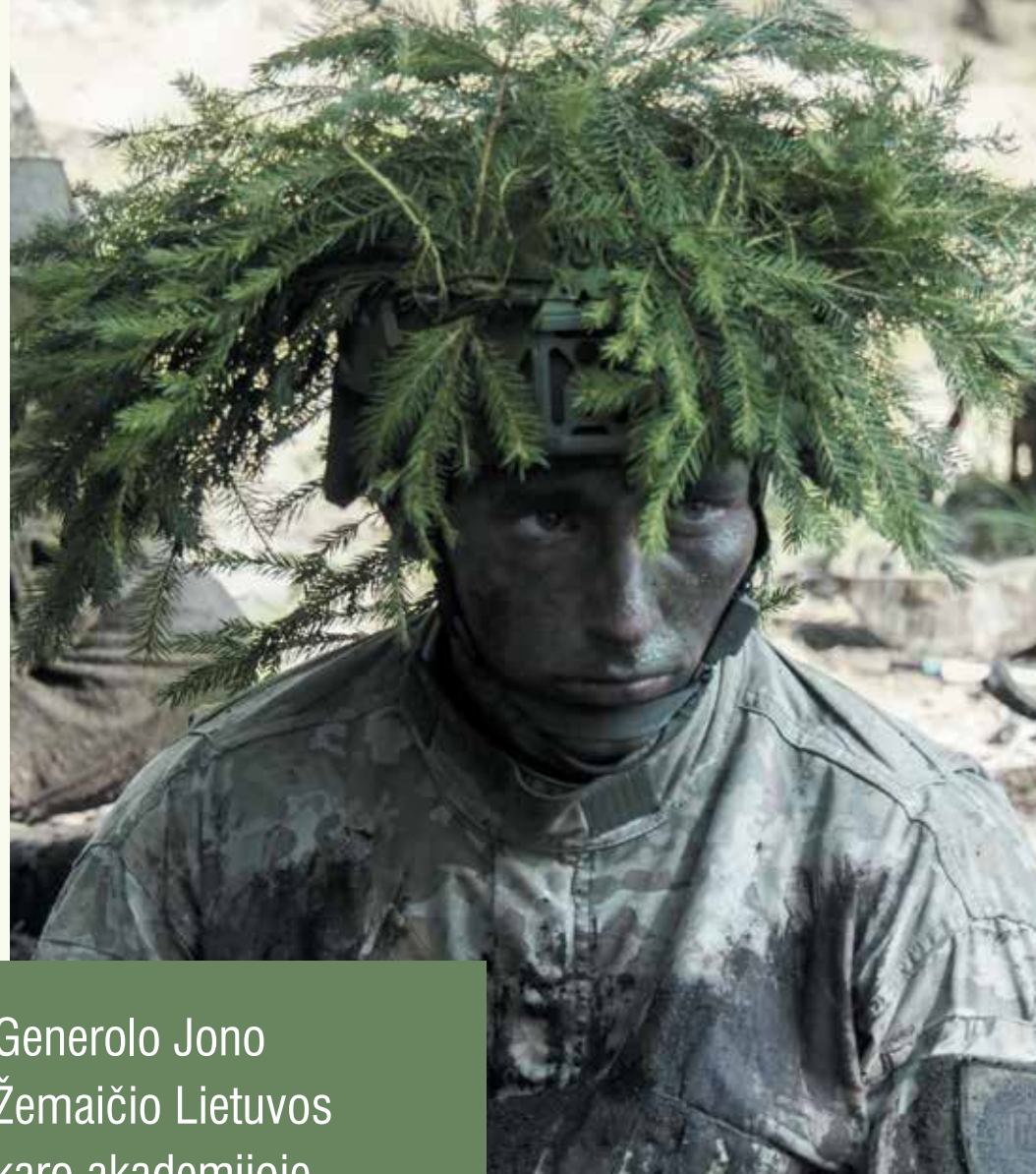

BKK: pirmo kurso kariūnų įspūdžiai

Kalbėjosi krn. Povilas MASONIS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje studijuojantys pirmo kurso kariūnai, sėkmingai įveikę Bazinį kariūno kursą (BKK) Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke Rukloje, kad galėtų tęsti tarnybą ir studijas Akademijoje, sutiko pasidalyti savo įspūdžiais.

193-iojo būrio

krn. Paula LIŠAUSKAITĖ

„Į Bazinį kariūno kursą atvykau neturėdama jokios su karyba susijusios patirties, tad viskas man buvo nauja ir netikėta. Tačiau iššūkių nepabūgau, nes buvau ir esu be galo motyvuota ir trokštu tarnauti savo tėvynei. Labai džiugu, kad tarp mūsų esantys jau tarnavę kolegos noriai dalijosi savo žiniomis ir profesinėmis gudrybėmis, tad tam tikrų dalykų išmokti buvo lengviau. Pats kursas, nors ir nebuvo toks sunkus, kaip maniau, leido dar geriau pažinti savo silpnąsias ir stipriąsias puses, įgyti didelį žinių bagažą ir tapti solidžios komandos, su kuria, tikiu, įveikčiau bet kokias kliūtis, dalimi“.

193-iojo būrio

krn. Rokas ŠARKUS

„Visi sutiks su teiginiu, jog Bazinis kariūno kursas skirtas pamatinėms žinioms ir įgūdžiams, kurių reikės tolesnėje tarnyboje, įgyti. Tačiau tai – kur kas daugiau nei žinios, teorija ir praktika. Visada tikėjau ir tikiu, kad kariuomenės pagrindas ir viena svarbiausių ją stiprinančių „medžiagų“ yra

draugystė ir vienybė, o tik po to – pasirengimas ir individualūs įgūdžiai.

Kaip tik čia, Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, susipažinome, geriau pažinome ginklo draugus ir kolegas, padėjome tiems, kuriems buvo sunkiau, dalijomės savo žiniomis, drauge sprendėme problemas. Tikrai žinau, kad kuopoje yra kariūnų, kuriais galiu pasitikėti, nes jie visada padės. Tai ir yra šio bazinio kurso tikslas – suformuoti komandą, galinčią toliau darniai tęsti tarnybą. „Vienybė – jėga, tikėjimas – pergalė“ – pabrėžia ir Lietuvos kariuomenės Saugos pajėgų šūkis.“

192-ojo būrio

krn. Martyna GRICIŪTĖ

„Jei reikėtų įvardyti vieną įsimintiniausių metų įvykių, drąsiai galėčiau teigti, jog tai buvo BKK. Su kiekviena diena stiprėjo kuopos vienybė, jos kolektyvinė atsakomybė, susitelkimas. Tačiau neužteko tik vienybės – kiekvienas kariūnas turėjo ruoštis individualiai. Aš iki BKK priklausiau Lietuvos šaulių sąjungai, o čia, besimokydama įvairių teorinių ir praktinių dalykų, supratau, kad daug ką jau moku, esu susipažinusi šaulių pakopų kursuose. Galiausiai Bazinį kariūno kursą vainikavo vertinamosios pratybos – reikėjo įveikti „Šlovės taką“, pritaikius įgytas teorines žinias praktiškai. Po lauko pratybų visi grįžome išsimaudę purvo „voniose“, pervargę, bet kupini geriausių emocijų ir kur kas vieningesni!“

192-ojo būrio

krn. Mantas KAIRYS

„Bazinis kariūno kursas man paliko neišdildomą įspūdį. Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke teko išmokti naujų ir pakartoti nemažai žinomų, bet labai naudingų dalykų ir dar kartą įsitikinti, jog kariuomenėje svarbiausia – komandinis darbas. Kurso metu iš skirtingų asmenybių mes tapome komanda – vienu dideliu ir galingu kumščiu: visi „kampai ir nelygumai“ prakaitu ir darbu buvo nugludinti, o charakteriai sutvirtėjo. Profesionalių instruktorių dėka įgijau daug naudingų žinių, kurias pritaikysiu tolesnėje tarnyboje.“

Karo akademijos bibliotekos darbuotoja stebina savo neblėstančia energija

AISTĖ JANULEVIČIŪTĖ

„Alkanai sielai ir kartus vaisius saldus“ – ši sentencija, nutapyta ant bibliotekos sienos, puikiai apibūdina joje dirbančią asmenybę. Rita Lapienienė – nepaprasta moteris, spinduliuojanti neišblėstančia energija ir beribiu nuoširdumu. Šiais metais atšventusi savo 60-ąjį gimtadienį, ji nesiliauja stebinusi aplinkinių. Kaip pati sako, yra labai užsispyrusi, impulsyvi ir visada siekianti laimėti. Moteris jau 35 metus dirba bibliotekoje, o laisvalaikiu daug sportuoja, skaito, mezga, domisi kultūra.

▲ Rita ir Saulius Lapieniai

Nuo pat ankstyvos vaikystės moteris gyveno tam tikru režimu. Aktyviai dalyvavo socialiniame gyvenime, lankė muzikos mokyklą – mokėsi groti kanklėmis. Įgūdžius ugdė grodama ir įvairiuose muzikos ansambliuose. Mokykloje Rita labai pamėgo sportą, lankė sporto mokyklą. Šios papildomos veiklos padėjo moteriai prirasti ir prie pačios nusistatyto režimo – planuoti dieną, savaitę ir ištisus mėnesius. Ši savybė jai būdinga ir dabar.

Kruopštus darbas – malonumas

Rita Lapienienė yra baigusi informacinių technologijų studijas Kaune. Vėliau gyvenimas susiklostė taip, kad moteris savo kelią rado Technikos bibliotekoje, kuri neseniai, sujungus su Lietuvos karo akademijos biblioteka, tapo Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Karo mokslų ir technologijų biblioteka.

„Daug metų dirbau Leidybos skyriuje, programavau svetainę, maketavau leidinius. Taigi, daugiausia dirbau leidybinį darbą. Taip pat organizuodavau mokymus, kuriuose supažindindavau vyresnius žmones su informacinėmis technologijomis ir jų naujovėmis, mokiau jomis naudotis“, – sako Rita Lapienienė.

Bibliotekoje moteris atlieka itin kruopštų darbą: atidžiai stebi ekraną, apdoroja skaitmenas, paveikslėlius, maketuoja. Vienas didžiausių šiuo metu projektų – karinių statutų paieška ir apdorojimas. Kaip ji pati sako, tai – labai įdomus ir malonus darbas: „Mes visai Lietuvai paskelbėme, kad renkame senuosius statusus ir jau esame jų surinkę beveik 70. Aš programuoju šią svetainę. Mūsų komanda labai džiaugiasi rezultatais, nes visi

mėgstame šį darbą. Gautą medžiagą skaitmeniname, skenuojame, apdorojame, aprašome ir pateikiame kaip kataloginę kortelę. Taigi viskas yra skaitmenoje.“

Sportas tapo gyvenimo būdu

Rita Lapienienė pamini, kad, dirbant tokį kruopštų darbą, svarbu „išsikrauti“. Todėl sportas, sužavėjęs ją dar vaikystėje, ir šiandien yra svarbi moters gyvenimo dalis. Sporto mokykloje žaidė krepšinį, ir jau tada galima buvo nuspėti jos, kaip sportininkės, gyvenimo kelią – tai liudijo netgi kūno sudėjimas ir judesiai. Nors dėl sveikatos problemų turėjo atsakyti šios sporto šakos, sportuoti nenustojo. Rita sako, kad sportas yra jos laisvalaikis. Du kartus savaitėje ji žaidžia badmintoną ir lauko tenisą.

„Man labai patinka šios sporto šakos. Džiugu, kad čia yra daug socialinio bendravimo. Žaisdamas badmintoną ne tik išsikrauni, bet ir pabendrauji su draugais. Tokio amžiaus žmonės neretai pasidaro uždari ir tampa vieniši, o čia eini, būriuojiesi. Man patinka, kad yra sporto bendruomenė“, – sako R. Lapienienė.

Moteris juokiasi, kad tik tokio laisvalaikio jai neužtenka. Ji labai mėgsta žaisti stalo žaidimus, žiemą slidinėja lygumų slidėmis, vasarą plaukioja baidarėmis.

Stebina sporto pasiekimais

Aktyvus laisvalaikis ir pamėgtos sporto šakos moteriai ne tik praskaidrina dieną, bet ir suteikia konkurencinio pojūčių. Rita dalyvauja įvairiose sporto žaidynėse, varžybose. „2015 metai man buvo labai reikšmingi. Eu-

ropos senjorų sporto meistrų žaidynėse Nicoje lauko teniso mišrių dvejetų rungtyje laimėjau sidabrą. O tuo metu dar žaidžiau ir krepšinį, tai su moterų komanda laimėjome auksą“, – prisimena moteris.

Po dvejų metų Rita dalyvavo Pasaulio senjorų sporto meistrų žaidynėse Naujojoje Zelandijoje. Į šį renginį atvyko apie šimtas lietuvių, tačiau ji su vyru buvo vieninteliai Lietuvos lauko teniso atstovai. Moteris sako, kad šios varžybos buvo vienos įsimintiniausių: „Ateiname į aikštyną, o ten kabo Lietuvos vėliava. Koks neapsakomai geras jausmas buvo pamatyti šį vaizdą tuomet. Juk Naujoji Zelandija – taip toli, bet ir čia buvo iškelta mūsų šalies vėliava“, – džiaugiasi ir šypsosi R. Lapienienė.

Šiomet dalyvavo Europos senjorų sporto meistrų žaidynėse Turine.

Atranda laiko ir kitai veiklai

Nors atrodytų, jog moteris ir taip turi daug veiklos, ji randa laiko visiems savo pomėgiams. Su vyru Sauliumi mėgsta keliauti – stengiasi bent du kartus per metus suplanuoti keliones. Dažnai tokios išvykos būna susijusios su sportu, tačiau šiemet išvyko pramogauti ir puoselėti dar vieną aistrą – meilę kultūrai. Taigi, šauni pora lankėsi Londone ir stebėjo „Operos fantomą“. Moteris juokiasi, jog sūnus Tomas kartu su jais keliavo jau nuo 7 metų, todėl dabar sėkmingai dirba turizmo srityje.

Pailsėti nuo rutinos Rita stengiasi savo sode. Ji puoselėja, augina gėlynus ir įvairias daržo gėrybes. Laisvalaikiu mėgsta megzti ir skaityti knygas. Taigi veiklos jai niekada netrūksta, bet visada viską spėja suderinti, kaip pati sako, nes laikosi savo režimo.

Nuotrauka atminimui: po iškilmingos ceremonijos prie prezidentūros LKA XXVI absolventų laida

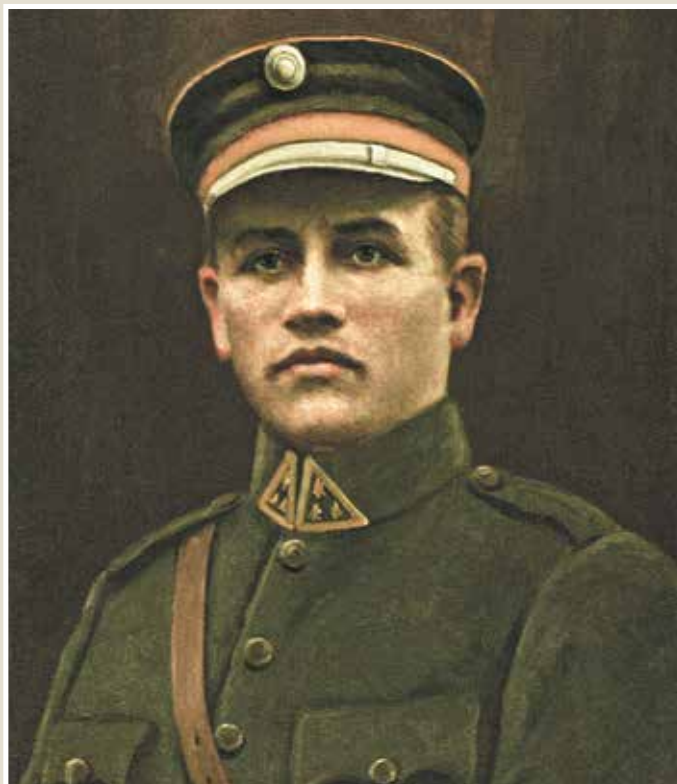
Pirmoje eilėje: pirmas iš kairės – ats. gen. Jonas Andriškevičius, centre – gen. mjr. Vitalijus Vaikšnoras, krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, gen. mjr. Valdemaras Rupšys, geriausia LKA absolventė ltn. Liveta Aleksaitė, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius

Pulkininko *Kazio Škirpos* 40-ąsias mirties metines paminėjus

Krn. POVILAS MASIONIS

Prieš 40 m., rugpjūčio 18 d., Jungtinių Amerikos Valstijų sostinėje mirė žymus Lietuvos karininkas, pulkininkas, diplomatas ir mūsų brangios tėvynės patriotas Kazys Škirpa. Šio kilnaus žmogaus mirties metinių proga norėčiau pasidalyti su žurnalo skaitytojais žiniomis apie jo veiklą ir pastangas mūsų protėvių labui.

▲ Portretas „Karininkas Kazys Škirpa“
Dailininkas Jonas Mackevičius, 1936 m. (VDKM)

Kazys Škirpa gimė 1895 m. vasario 18 d. Namajūnų kaime, kuris šiuo metu yra Pasvalio rajono savivaldybėje. Nuo 1907 iki 1909 m. būsimas karininkas mokėsi Latvijoje, Bauskės progimnazijoje, vėliau – Mintajaus (dabar – Jelgava) gimnazijoje. 1915 m. baigęs mokslus, įstojo į Komercijos institutą Peterburge (dabar – Sankt Peterburgas). 1916 m. Kazys Škirpa buvo mobilizuotas į carinės Rusijos kariuomenę ir išsiųstas į Peterhofo karo mokyklą. Ją baigęs, tais pačiais metais gavo karininko laipsnį ir buvo paskirtas tarnauti į Dvidešimtąjį Sibiro šaulių pulką Omske. Patarnavęs metus, karininkas grįžo į Peterburgą ir įsitraukė į lietuvių karinių dalinių, kuriuos sten-

gėsi perkelti į Lietuvą, Rusijoje veiklą. Pažymėtina, kad baigiantis Pirmajam pasauliniam karui Kazys Škirpa grįžo į gimtinę ir pirmasis užsirašė savanoriu į Lietuvos kariuomenę.

Nepriklausomybės kovų metu aktyviai įsitraukė į Lietuvos kariuomenės organizavimą, kvietė prisijungti savanorius. Šis be galo drąsus žmogus 1919 m. sausio 1 d. kaip einantis Vilniaus karo komendanto pareigas su būriu savanorių, kurie stojo į kovą už Lietuvos laisvę, Vilniuje, Gedimino pilies bokšte, iškėlė trispalvę. Ši diena įėjo į istoriją – iki šiol sausio 1-ąją švenčiama Lietuvos vėliavos šventė. Karinei vadovybei pavedus, jis pradėjo organizuoti Atskirąjį batalioną, vėliau išaugusį į

Penktąjį pėstininkų pulką. Šių dalinių priešakyje kovėsi su bolševikais, bermontininkais ir lenkais.

1920 m. spalio mėn. buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą kaip Valstiečių liaudininkų partijos atstovas. Tais pačiais metais karininkas už nuopelnus, drąsą ir pasiaukojimą ginant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę buvo apdovanotas 5-ojo laipsnio Vyčio Kryžiumi su kardais. Laikui bėgant, politinis darbas jo nebežavėjo ir 1921 m. jis išvyko studijuoti karo mokslų į Šveicariją, vėliau – Belgiją, be to, šias studijas tęsė ir Kaune.

Baigęs mokslus, nuo 1925 m. buvo Lietuvos kariuomenės Generalinio štabo II skyriaus viršininkas, Aukštųjų karininkų kursų lektorius ir Karo mo-

▲ Lietuvos karo atašė plk. K. Škirpa prisistato Vokietijos reichsprezidentui feldmaršalui Pauliui von Hinderburgui, 1930 m. manevrų Kissingeno rajone
Vytauto Didžiojo mirties 500 metų paminėti albumo nuotrauka, 179 p.

kyklos dėstytojas. 1926 m. paskirtas Vyriausiojo štabo viršininku.

1926 m. gruodžio 17 d. įvykęs sukilimas Lietuvoje pakeitė karininko karjeros planus, nes jis nepritarė tokio pobūdžio perversmui, dėl to iš Generalinio štabo buvo atleistas. Nuo 1927 m. buvo paskirtas į diplomatinę tarnybą užsienyje. 1930 m. vasario 7 d. jam buvo įteiktas Savanorio medalis, o 1935 m. rugsėjo 8 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas už nuopelnus Lietuvai jį apdovanojo Vytauto Didžiojo 3-iojo laipsnio ordinu.

1938 m. kovo 19 d. Lenkijai paskelbus ultimatumą Lietuvai, Kazys Škirpa Lietuvos valdžiai patarė jo nepriimti. Be to, Antrojo pasaulinio karo metu, vokiečiams pradėjus karą su lenkais, diplomatas siūlė užimti Vilnių, bet tuometė vyriausybė tam nesiryžo. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą ir „Liaudies seimo“ nutarimu ją aneksavus, paskelbė, kad šie sprendimai yra neteisėti ir jam, kaip teisėtam Lietuvos atstovui, negalioja. Už tai sovietų valdžia atėmė iš jo Lietuvos pilietybę ir konfiskavo turtą.

1940 m. lapkričio 17 d. Vokietijos sostinėje savo bute įkūrė Lietuvių aktyvistų frontą. Ši antisovietinio pasipriešinimo organizacija, veikusi

1940–1941 m., parengė ir įvykdė 1941 m. Birželio sukilimą. Rengiantis šiam sukilimui, 1941 m. birželio 23 d. Kazys Škirpa sukilėlių buvo paskirtas Laikinosios Lietuvos vyriausybės ministru pirmininku, bet vokiečiai jam skyrė namų areštą ir neleido atvykti į tėvynę, kad galėtų imtis šių pareigų. Tačiau jis nenuleido rankų – 1944 m. bandė tartis dėl Lietuvos okupacijos atšaukimo su Reicho vyriausybe, bet tų pačių metų birželio 14 d. vokiečių buvo suimtas ir išsiųstas į politinių internuotųjų stovyklą.

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, amerikiečių buvo evakuotas į Prancūzijos sostinę Paryžių. 1946 m. persikėlė į Airiją, o 1949 m. į Jungtines Amerikos Valstijas ir pradėjo dirbti Kongreso bibliotekoje Vašingtone. Išėvijoje jis ir toliau stengėsi dirbti Lietuvos valstybės labui, nes nuo 1957 iki 1958 m. buvo Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) komisijos, siekusios suvienyti visas partijas ir rezistencinius sambūrius, pirmininkas, dalyvavo organizacijos veikloje.

Kazys Škirpa mirė 1979 m. rugpjūčio 18 d. Vašingtone, jo palaikai 1995 m. birželio 16 d. buvo perlaidoti laikinosios Lietuvos sostinės Petrašiūnų kapinėse.

▲ Plk. Kazys Škirpa

Šiandien šio iškilaus ir garbingo žmogaus asmenybė vertinama nevienareikšmiškai, bet jo, kaip Lietuvos patrioto, nuveikti darbai tėvynės labui išliks jos istorijoje.

Kariūnų talka antrojoje Lietuvos sostinėje

Krn. KRISTIJonas JONUŠKA

2019 m. rugsėjo 27 d., penktadienį, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Durbės mūšio kuopos kariūnai pradėjo kitaip. Trečiakursiai lankė Senujų Trakų piliavietę, apžiūrėjo ten esantį Senujų Trakų Viešpaties Apreiškimo vienuolyną. Jie savanoriškai ėmėsi neatlygintinos veiklos – visą popietę uoliai tvarkė vienuolyno ir piliakalnio aplinką. Be abejo, ši vieta istoriškai svarbi ir dėl savo praeities. Būtent čia, pasak istorikų, manoma, kad apie 1350 m. gimė Vytautas Didysis. Anot III kurso kuopos vado kpt. Vlodo Lelešiaus, kuris taip pat su savo kariūnais dalyvavo šioje talkoje, „tokia veikla itin svarbi ne tik kariūnams, bet ir dabartiniam jaunimui, kadangi savanorystė ugdo atsakomybę ir patriotiškumą, o šios savybės yra kertinės, stiprinant bresnančio žmogaus pilietiškumą.“

S. Statkutės nuotraukos

Prorektorius mokslui ir studijoms dr. MANTAS BILEIŠIS

Gimė 1983 m. lapkričio 11 d. Vilniuje. 2002 m. baigė Vilniaus Salomėjos Nėries gimnaziją ir įstojo į Mykolo Romerio universitetą. 2006 m. jame baigė viešojo administravimo bakalauro, 2008 m. – aplinkos apsaugos politikos ir vadybos (viešojo administravimo studijų specializacija) magistro studijas. 2008–2012 m. studijavo Mykolo Romerio universiteto doktorantūroje. 2012 m. apgynė daktaro disertaciją „Institucinis Vyriausybės veiklos aspektas Lietuvos viešajame valdy-me“. Suteiktas vadybos ir administravimo mokslų daktaro laipsnis.

2014–2015 m. dirbo Mykolo Romerio universiteto Viešojo administravimo magistro studijų programos komiteto pirmininku, 2015–2017 m. – Mykolo Romerio universiteto Viešojo valdymo inovacijų laboratorijos vadovu. Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. paskirtas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Vadybos katedros vedėju, nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. – Studijų ir mokslo valdymo grupės profesoriumi. Nuo 2019 m. vasario 19 d. vykdė prorektorius mokslui ir studijoms funkcijas, birželio 19 d. buvo perkeltas į prorektorius mokslui ir studijoms pareigas.

Mokslinių interesų sritys: tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir konfliktai, viešojo administravimo reformos.

Vedęs, augina sūnų.

„Istorija – tai aš!“

Krn. POVILAS MASIIONIS

▼ Napoleonas stebi pro žiūronus Vagramo lygumą. Šalia patrankos sviedinys pakirto maršalo Besiero žirgą, ir maršalas krito be sąmonės

Horacijaus Vernė paveikslas, 1835 m., Versalio pilis

Lygiai prieš 250 metų, rugpjūčio 15 d., gimė daugeliui žmonių žinomas karvedys, Prancūzijos imperatorius ir Didžiosios armijos vadas **Napoleonas Bonapartas**. Būtent šio jubiliejaus proga norėčiau pasidalyti mintimis apie šio iškilaus žmogaus gyvenimą, pasiekimus ir, be abejo, nesėkmes, nes visa tai jau tapo įspūdinga ir neįtikėtina istorija.

1769 m. rugpjūčio 15 d. Korsikos saloje gimė Napoleonas Bonapartas. Nuo mažens jis kalbėjo korsikiečių kalba, o, kad ir kaip būtų keista, prancūziškai išmoko tik mokykloje. 1768–1769 m. tarp Korsikos ir Prancūzijos vykęs konfliktas ir 1769 m. gegužės 9 d. Prancūzijos pergalė prieš Korsiką, taip pat jos užkariavimas lėmė, kad imperatorius gimė Prancūzijos piliečiu. Gali pasirodyti keista, bet patriotiškumas nuo mažens Napoleonui siejosi su Korsikos sala, o ne Prancūzija.

Sulaukęs dešimties, Napoleonas Bonapartas tėvo iniciatyva buvo išsiųstas mokytis į Prancūzijos Brien le Šato (*Brienne-le-Château*) miestelyje įkurtą kadetų mokyklą. Čia jis mokydamsis patyrė patyčių, buvo bendramokslių užgauliojamas dėl patriotizmo ir meilės Korsikai, bet, laikui bėgant, parodęs tvirtą charakterį ir užsispyrimą, diskutuodamas su dėstytojais, užsitarnavo

▲ Generolas Bonapartas ant Arkolės (*Arcole*) tilto 1796 m. lapkričio 17 d.

Antuano Jeano Groso paveikslas, 1796 m.

▶ Prancūzijos imperatorius Napoleonas Bonapartas iškilmių drabužiais

Françoiso Gérardo paveikslas, 1805 m.

bendraamžių pagarbą. Taigi jau nuo mažens demonstravo lyderio savybes.

1784 m. Napoleonas įstojo į Paryžiaus karo mokyklą (*Ecole-militaire*) ir jos dvejų metų kursą baigė per vienus metus, nes, mirus tėvui, nebeturėjo tiek lėšų mokytis. Baigęs karo mokyklą, Napoleonas tapo artilerijos karininku ir pirmuoju korsikiečiu, kuris įgijo prestižinį karinį išsilavinimą.

Pradėjęs savo karinę karjerą, jis keliuose Prancūzijos miestuose tarnavo kaip artilerijos karininkas. 1789 m. prasidėjusi Prancūzijos revoliucija buvo puikus šansas Napoleonui

nuspręsti, už ką kautis ir kaip siekti savo išpūdingų tikslų. Žinoma, pačioje revoliucijos pradžioje jis nusprendė kautis už korsikiečius ir padėti atgauti jiems nepriklausomybę, bet paskui suprato, kad tai geruoju nesibaigs, todėl paliko Korsiką ir grįžo į Prancūziją. Kaudamasis revoliucionierių pusėje, karvedys dėl savo strateginio mąstymo užsitarnavo didžiulę pagarbą. 1793 m. sugebėjo išvaduoti Prancūzijos miestą Tuloną iš Didžiosios Britanijos karių, panaudojęs kalvą, nuo kurios vadovavo šaudymui iš patrankų. Be to, per šį ginkluotą susirėmimą Napoleonas

◀ Bonapartas kerta Alpes

Paulo Delaroche paveikslas, 1850 m.

drašiasias. Nurodytajam jis užkabino medalį, nusegęs nuo savo, būsimo imperatoriaus, munduro.

1798 m. Napoleonas vadovavo prancūzų žygiui į Egiptą. Gaila, bet ši karinė kampanija nebuvo sėkminga. Napoleonas puikiai suprato, kad jo armija yra stipri tik sausumoje, o priešintis britų laivynui, kuriam vadovavo lordas Horacijus Nelsonas (*Horatio Nelson*), tiesiog pražūtinga. Tad pajėgų vadas atsitraukė iš Egipto į Prancūziją ir nusprendė, kad jam būtina siekti dar didesnės galios ir įtakos.

1799 m. lapkričio 9 d. daugelio Prancūzijos piliečių mėgstamas generolas Bonapartas paėmė valdžią ir stengėsi perimti visas galias į savo rankas. Napoleonas pradėjo vykdyti politines, ekonomines, švietimo ir teisės reformas, kurios tapo ilgalaikės ir pagerino tuometį prancūzų gyvenimą. Be abejo, kariuomenės vadas ir toliau rengė karo žygius į Europos valstybes ir taip stengėsi plėsti savo įtaką ne tik vidaus, bet ir užsienio politikoje. 1801 m. su popiežiumi Pijumi VII buvo sudarytas konkordatas – šiuo susitarimu Bažnyčia tapo neatskirta nuo valstybės ir katalikybė paskelbta daugumos Prancūzijoje religija. Laikui bėgant žymusis karvedys stengėsi susitarti su popiežiumi dėl savo karūnavimo imperatoriumi, bet pačioje derybų pradžioje popiežius to nenorėjo. Pagaliau 1804 m. gruodžio 2 d. Paryžiaus Dievo Motinos katedroje kartu su žmona jie buvo vainikuoti. Svarbus faktas – imperatorius Napoleonas ceremonijos metu pats paėmė iš popiežiaus Pijaus VII imperatoriaus vainiką ir užsidėjo sau ant galvos, tikriausiai taip parodydamas savo galią. Taip pat 1804 m. buvo priimtas žymusis Civilinis kodeksas, kitaip dar vadinamas „Napoleono kodeksu“, Baudžiamasis ir Komercinis kodeksai. Būtent šie kodeksai tapo pavyzdžiu kitoms Europos valstybėms. „Napoleono kodeksas“ palietė

buvo sužeistas. Noriu pabrėžti, kad užtarnauta didžiulė pagarbą buvo pelnyta, nes po šešerių karo tarnybos metų Napoleonas Bonapartas tapo brigados generolu.

1796 m. būsimas Prancūzijos imperatorius vedė našlę Žozefiną de Boharnė (*Joséphine de Beauharnais*), kurią be galo įsimylėjo ir kuriai, būdamas karinėse kampanijose, dažnai rašydavo meilės laiškus. Gaila, bet jų santykiai nebuvo puikūs – našlė nuolat apgauldino garsųjį karvedį, o laikui bėgant ir jis ėmė daryti tą patį. Napoleonas su Žozefina nesusilaukė vaikų ir 1809 m. jų santuoka iširo, nors jis ją

mylėjo visą savo likusį gyvenimą.

1796–1797 m. Napoleonas Bonapartas vadovavo Prancūzijos armijai Italijoje. Čia laimėjo daug mūšių ir į Prancūzijos sostinę grįžo kaip karo didvyris. Įdomus faktas: vieno mūšio metu prancūzams buvo būtina užimti labai svarbų tiltą, kurį gynė priešas. Napoleonas, matydamas, kad jo kariams trūksta motyvacijos, pats griebė vėliavą ir puolė prieš ginajamą objektą, taip parodydamas pavyzdį ir pakeldamas pavaldinių motyvaciją, sužadindamas jų norą kautis. Kartą po mūšio jis atėjo prie savo karių rikiuotės ir paklausė karininko, kuris kareivis

ir Užnemunę, kuri tuo metu priklausė Varšuvos kunigaikštystei ir kurią valdė užkariautojai prancūzai. Šis kodeksas įtvirtino daug laisvių ir teisių, nes 1807 m. Užnemunėje buvo panaikinta baudžiava ir tai paspartino šio krašto plėtrą.

Napoleonui tapus imperatoriumi, jo viešpatavimui daug bėdų kėlė Didžioji Britanija ir jos sąjungininkai. Nesibaigiantys karai privertė imperatorių galvoti, kaip įveikti priešų laivyną. Norėčiau pridurti, kad britai turėjo ne tik stiprų laivyną, bet ir propagandos mechanizmą. Dar iki šių dienų dauguma žmonių mano, kad Napoleonas buvo labai žemas, nors tai – netiesa. Britai puikiai išnaudodavo melą karikatūrose, be to, tuo metu prancūzų ir britų matavimo duomenys skyrėsi, dėl to Prancūzijos imperatorius vaizduotas kaip žemaūgis, nors iš tikrųjų buvo vidutinio to laikotarpio žmogaus ūgio.

1805 m. įvyko lemiamas Trafalgaro mūšis, kurį prancūzai triuškinamai pralaimėjo, ir nuo tos akimirkos jūroje karaliavo britai. Žinoma, po 6 savaičių Prancūzijos pergalė prieš Austrijos ir Rusijos armijas Austerlice buvo puikus rezultatas, bet nesėkmė jūroje to negalėjo visiškai kompensuoti.

Imperatorius Napoleonas stengėsi neleisti Europos valstybėms bendradarbiauti ir prekiauti su Didžiąja Britanija ir paskelbė blokadą. Gaila, bet Portugalija ir toliau prekiaavo su britais, dėl to Prancūzijos lyderis nusprendė kartu su Ispanijos kariuomene ją okupuoti. Napoleonas Bonapartas paskyrė savo brolių Žozefą Ispanijos karaliumi, ir tai išprovokavo piliečių sukilimą. Nors sukilimas buvo negailestingai numalšintas, nuo to momento prasidėjo daug aukų pareikalavęs ir nuostolių padaręs partizaninis Ispanijos gyventojų karas su Prancūzija. Praėjus keleriems metams belaukiant teigiamų karo rezultatų, imperatorius nusprendė grįžti į Prancūziją.

▶ Napoleono kapas Invalidų rūmuose

Gintauto Surgailio nuotrauka

1810 m. Napoleonas Bonapartas vedė Austrijos imperatoriaus Pranciškaus I dukrą Mariją Luizą, taip įtvirtindamas bendradarbiavimą su Austrija. Apmaudu, bet Austrijos imperatorius vėliau atsuko nugarą Prancūzijos imperatoriui ir net neleido savo dukrai su juo susitikinėti. Pora susilaukė vienintelio teisėto sūnaus – Napoleono II, kuris tikriausiai buvo nunuodytas vos 21-erių.

Amžinoji Tilžės taika, 1807 m. sudaryta Rusijos, Prūsijos ir Prancūzijos, buvo klastinga. Tuometis Rusijos caras Aleksandras I, spaudžiamas koalicijos pajėgų, kad galėtų kovoti su Napoleonu, nutarė nutraukti šią taikos sutartį. O Prancūzijos kariuomenės vadas nusprendė žygiuoti į Maskvą ir užimti Rusiją. 1812 m. jis pradėjo savo karinę kampaniją, kuri nusinešė pusę milijono kareivių gyvybių. 1812–1813 m. Napoleonui buvo labai nesėkmingi, nors žygis į rytus iš pradžių sekėsi puikiai, nes rusai vengė kariauti ir leido užimti Maskvą, kuri, kad ir kaip būtų keista, nepaliaujamai liepsnojo. Rusai patys padegė miestą ir toliau jį padeginėjo. Napoleonas išbuvo Maskvoje apie penkias savaites, laukdamas, kol caras sudarys taikos susitarimą, bet galiausiai nusprendė trauktis. Skamba neįtikėtina, bet tik dešimt procentų žmonių, kurie kovėsi Napoleono gretose, sugebėjo pasiekti savo namus. Baisu įsivaizduoti, ką reikėjo patirti kariams, kurie traukėsi rusišką žiemą, neturėdami

užtektinai atsargų ir motyvacijos kautis su juos persekiojančiais kazokais. Bet išlikę Didžiosios Prancūzijos armijos kareivių atsiminimai leidžia suprasti, kad karys, kovodamas dėl savo gyvybės, gali iškęsti viską...

Europos valstybės netrukus suprato, kad yra puiki proga galutinai sužlugdyti Prancūziją ir ypač jos imperatorių. Kartu susivienijusios Leipcigo mūšyje, jos triuškinamai laimėjo prieš Napoleoną Bonapartą. 1814 m. jis atsisakė savo posto ir buvo ištremtas į Elbos salą prie Italijos krantų. Kamuojamas vienvėsių ir noro „pakilti iš pelenų“, Napoleonas 1815 m. iš jos pabėgo ir vėl paėmė valdžią. Prancūzijos piliečiai ir jo armijos likučiai sutiko jį šūkiu: „Tegyvuoja imperatorius!“ Be abejo, atgavęs valdžią, jis prašė sudaryti taiką su Europos valstybių vadovais, bet šie nesutiko. Po trijų valdžios atgavimo mėnesių jis kovėsi Vaterlo mūšyje ir buvo galutinai sutriuškintas. Po šios akistatos britai Prancūzijos imperatorių įkalino Šv. Elenos saloje. Čia jį saugojo 2000 kareivių, nuolat aplink salą patruliavo 2 karo laivai. Vienišas ir netekęs savo ankstesnių galių, Napoleonas buvo priverstas paklusti ir praleisti visą likusį gyvenimą šioje saloje. 1821 m. gegužės 5 d. jis mirė tikriausiai nuo hepatito, nors teigiama, kad galėjo būti ir nunuodytas. Šios iškilios asmenybės atlikti darbai, karo žygiai ir pasiekti tikslai jau tapo istorija, juk viena Napoleono citatų iki šiol liudija: „Istorija – tai aš!“

Legendinei Zarasų operacijai – 100 metų

Dr. GINTAUTAS SURGAILIS

Rugpjūčio 25 d. Zarasuose buvo iškilmingai paminėtos šiame krašte Lietuvos karių prieš sovietinę kariuomenę vykdytos operacijos 100-osios metinės. Manome, kad ir mūsų žurnalo skaitytojams bus įdomu sužinoti keletą faktų apie legendinę Zarasų operaciją.

Po nesėkmingo liepos pradžios puolimo Lietuvos kariuomenė kuriam laikui sustabdė raudonarmiečių veiksmus ir rengėsi naujam jų puolimui – intensyviai stiprino savo fronte esančius dalinius, skubiai papildydama naujokais, kurie buvo greitai mokomi, aprūpinami naujais ginklais, šaudmenimis, įvairiais trūkstamais reikmenimis ir ištekiais, operatyviai žvalgomos prieš pozicijos. Naujos operacijos parengiamasis darbas truko daugiau nei mėnesį.

Lietuvos kariuomenės vadovybė tuo metu derino savo ir kaimynų, lenkų ir latvių, karo veiksmus. Taip buvo planuojama bendra visų trijų kaimynų operacija prieš raudonarmiečius, kurių pagrindinis tikslas buvo pasiekti Dauguvos upę.

I ir II brigadų dalims pasirengus puolimui, vyriausiasis kariuomenės vadas gen. Silvestras Žukauskas 1919 m. rugpjūčio 22 d. telefonogramoje Nr. 101 įsakė rugpjūčio 23 d. visu frontu pradėti puolimą ir užimti Daugpilį. Įsakyme buvo rašoma:

▼ Antrojo pėstininkų pulko paradas pasibaigus Zarasų operacijai (LCVA)

„Vyriausiojo Karo Vado štabe gautos žinios, kad bolševikų armijos užpakalyje esą prasidėjusios riaušės dėlei atsitikimui Maskvoje ir Minske, kad bolševikai traukiasi Ražicos kryptims ir t. t. Patikrinimui tų gandų įsakau nuo 23 VIII, 19 m. visu frontu energingai spausti priešininko visas sargybas ir, jeigu bus patėmytas priešininko traukiamasis atgal, tuojaus sekti jo pėdomis ir persekioti. Veikimo tikslai – užėmimas Daugpilio. Panevėžio grupės užduotis persikelti per Dauguvos upę rajone gut. Kazimirovka-Pogulianka (į šiaurę nuo Daugpilio) ir užimti citadelę. Ukmergės grupei užimti Kalkūnų stotį, esančias ant Dauguvos vakarų kranto stiprumas (įtvirtinimus – G. S.), ir priemiestį, o paskui persikėlus per Dauguvą, užimti Daugpilio prekių geležinkelio stotį ir, svarbiausia, stotį.

Vyriausiasis Karo Vadas Generolas ŽUKAUSKAS“

Puolimas, vadovaujant vyriausiajam kariuomenės vadui gen. S. Žukauskui, prasidėjo naktį iš rugpjūčio 23-iosios į 24-ąją. Jį pradėjo I brigada. Artimiausias jos tikslas buvo užimti Ežerėnus (1929 m. pavadinti Zarasai – G. S.) ir Smėlynę.

Prieš puolimą I brigados vadas krn. Pranas Liatukas buvo išvykęs,

todėl vadovavimą jai perėmė Pirmojo pėstininkų pulko vadas krn. Kazys Ladiga. Pirmajam pėstininkų pulkui laikinai vadovauti buvo paskirtas krn. V. Skorupskis.

Gavęs vyriausiojo kariuomenės vado įsakymą, K. Ladiga rugpjūčio 23 d. išleido įsakymą Ukmergės grupei Nr. 11, kuriame nurodė:

▲ Silvestras Žukauskas

Puolimas prasidėjo 2 val. ryto. Pirmoji vora, vadovaujama krn. Kazio Škirpos, svarbiausia puolimo vieta pasirinko Mažvilius. Bataliono vadas 3-iajai kuopai, vadovaujama krn. V. Bagdonavičiaus, įsakė išstumti priešą užtvartą tarp Vencavo ežero ir Kriovinių kaimo, įsiskverbti kuo giliau į priešą užimtą teritoriją ir apšaudyti Mažvilius iš pietų. Priešą išstumus iš Mažvilių, žygiuoti Gudelių link. Mokomajai komandai buvo įsakyta pulti Mažvilius iš šiaurės, t. y. nuo Kalvelių ir Marganopolio. Užėmus Mažvilius, žygiuoti Avilių–Juškėnų link. Iš grenadierių komandos ir raitųjų žvalgų įsakyta sudaryti užtvartą Petrauciškėse ir Jovydžiuose, kad, vorai žygiuojant į Mukulius, priešas neužpultų iš užnugario nuo Kuklių. 2-oji kuopa palikta rezerve, artilerija pastatyta Jodaugiuose ir jai įsakyta apšaudyti Mažvilius ir Kroviškis.

Puolimas vyko sklandžiai. Apie 11 val. 3-oji kuopa išstūmė priešą iš Kroviškių. Apie 13 val. Mokomoji komanda po aštuonias valandas trukusių kautynių užėmė Mažvilius. Priešas atsitraukė iki senųjų rusų apkasų linijos Mukulių palivarkas–Lokiai–Nadūnai. 16 val. persekiodamas priešą batalionas pasiekė Rapkiškių (Rapkauciznos) kaimą ir susirėmė su juo ties Nadūnais.

Tuo metu antroji vora (Pirmojo pėstininkų pulko 1-asis ir 2-asis batalionai.) puolė palei plentą Ežerėnų kryptimi. Buvo tikimasi naktį len-

gviau pralaužti bolševikų pozicijas prie Bružų. Tačiau lietuviams puolimas nepavyko. 1-asis batalionas susidūrė su gana stipriu pasipriešinimu. Kad neleistų priešui susitelkti prieš 1-ąjį batalioną, 2-asis batalionas, iš kiekvienos kuopos pasiuntęs po 20 kareivių, pradėjo sustiprintą žvalgybą. Žvalgams vadovavo krn. V. Ikamas. Tačiau priešas laiku pastebėjo 1-ojo bataliono manevrą ir puolimą atrėmė. Kaip paaiškėjo vėliau, šio bataliono karininkai nebuvo gerai išstudijavę priešą pozicijų ir tamsoje negalėjo kryptingai pulti. 1-oji ir 3-oji kuopos buvo priverstos pasitraukti. Šiame mūšyje pasižymėjo 4-oji kuopa. Jos kariai, vadovaujami krn. Otto Durholco, auštant prislinko prie pat priešą pozicijų, apmėtė jas granatomis ir šaukdami „valio“ puolė. Tačiau bendras puolimas nebuvo sėkmingas. 15 kareivių buvo nukauti, sužeisti ar dingo be žinios. Per ataką prie Bružų dvaro, šaudydamas į priešą iš lengvojo kulkosvaidžio, žuvo Pirmosios karo mokyklos absolventas karūžas Jurgis Sidaravičius.

Nepavykus pralaužti fronto Juozapavos dvaro–Jūžintų bare, einantis 1-osios brigados vado pareigas krn. K. Ladiga įsakė pulko 2-ajam batalionui, remiamam artilerijos, pulti bolševikus Degučių plentu, Ežerėnų kryptimi. Priešas visą naktį buvo varginamas prie Galminių kaimo, ypač 4-osios bei 6-osios kuopų ir artilerijos. Dvi lietuvių patrankos, vadovaujamos krn. Kibirkšties, jau nuo 4 val. ryto ėmė intensyviai apšaudyti priešą pozicijas. 4-oji kuopa auštant pradėjo jį pulti Smalvų dvaro rajone. Vos pradėjusią puolimą, ją pačią kontratakavo raudonarmiečiai, tačiau kuopa jų puolimą sėkmingai atmušė. Raudonarmiečiai bandė pulti antrą kartą, tačiau ir šį kartą nesėkmingai. Tuo pat metu kuopos dalis (apie 70 kareivių), vadovaujama krn. P. Zablockio, puolė priešą Galminių kaimo rajone. Nors raudonarmiečiai, įsitvirtinę apkasuose, įnirtingai gynėsi, lietuviams pavyko juos išstumti. Priešas ėmė trauktis Degučių link.

Tuo metu 6-osios kuopos vadas krn. J. Plenta kuopai davė įsakymą užimti priešą apkasus palei Bružų kaimą. Raudonarmiečiai atkakliai gynėsi, tačiau lietuviams pavyko prislinkti iki jų apkasų ir apmėtyti rankinėmis granatomis. Be to, puolimo metu kulkos-

▲ Karūžas Jurgis Sidaravičius

Jurgis Sidaravičius gimė 1900 m. lapkričio 27 d. Šakių apskr. Laksčių vlsč. Liepalotų k. ūkininkų šeimoje. 1912 m. pradėjo mokytis Marijampolės berniukų gimnazijoje. 1915 m. Marijampolės gimnazijai persikėlus į Rusiją, Jurgiui teko nutraukti mokslus. Jis pasiliko tėvų ūkyje. Marijampolėje atidarius „Žiburio“ gimnaziją, 1918 m. sausio 3 d. Jurgis joje pradėjo mokytis ir liepos 30 d. baigė 4 klases. 1919 m. sausio 27 d. įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, kovo 7 d. – į Karo mokyklą, o liepos mėn. ją baigęs buvo paskirtas į Pirmąjį pėstininkų pulką.

J. Sidaravičius žuvo šaudydamas iš lengvojo kulkosvaidžio Mg 08/15.

vaidžių komandos karūžas S. Bagdonas su kulkosvaidžiu taip pat prisitartino prie priešų apkasų ir išilgai jų apšaudė raudonarmiečius. Šie buvo priversti slėptis apkasuose ir po kurio laiko ėmė trauktis. 6-oji kuopa užėmė Bružus.

Šio puolimo metu pavyko pralaužti priešų pozicijas. Sėkmei įtvirtinti krn. K. Ladiga įsakė puoliančiuosius sustiprinti rezerviniu 3-uoju batalionu, kuris tuo metu buvo 2-ojo bataliono užnugaryje. Apie 10 val. Degučiai buvo užimti.

Rugpjūčio 24-osios vidurdienį Pirmojo pėstininkų pulko artilerijai smarkiai apšaudžius Raisteniškes, plentą ir Liminių kaimą, pėstininkai tęsė puolimą ir užėmė šias vietas. Pavakare pulko dalys, persekiodamos priešą, pasiekė Kumpulio–Viliuškių liniją ir čia įsitvirtino.

Užėmusiems šias vietas lietuviams pavyko pralaužti vidurinę, tvirtiausią, priešų pozicijų barą. Tai pakėlė jaunų kovotojų dvasią.

Rugpjūčio 24-osios vakarą Pirmojo pėstininkų pulko priešakinės dalys užėmė pozicijas dar viename ruože – Aviliai–Vosyliškis–Isita. Naktį iš rugpjūčio 24-osios į 25-ąją pulkas, vykdydamas laikinai einančio brigados vado pareigas krn. K. Ladigos įsakymą, persigrupavo. 5-oji kuopa buvo perkelta į kairę nuo plento ir turėjo pulti Moniukiškių–Zarasų kryptimi. 3-iasis batalionas gavo užduotį žygiuoti palei plentą ir smogti priešui dešinioju

▼ Kulkosvaidis Mg 08/15, Špandau, Vokietija, 1918 m. Kalibras – 7,92 mm, aušinamas vandeniu, užtaisymas juostinis, šaudymo greitis – 300–450 šūv./min., efektyvus šaudymo nuotolis – 2000 m. Plienas, medis, žalvaris. Ginklo ilgis – 1400 mm, vamzdžio ilgis – 720 mm, svoris – 14,86 kg (svoris su vandeniu – apie 18 kg)

„Pildymui įsakymo Vyriausiojo Karo Vado Ukmergės grupei naktį 23–24 rugpjūčio tvirtais žvalgybos būriais daryti antpuolius (stengtis kiek galint, nematant dėl priešų ir netyčia) šiuose punktuose: Vilniaus batalionas apie k. Moschwile, I-asis batalionas rajone Baltriški–Kunigiški; Ukmergės batalionas rajone Sarakowka–Birshuny.

Darant užpuolimus reikalui esant galima naudotis ir kanuolėmis. Pasisekus pravyti priešą nuo kokio nors baro, užėmus jo kasimus, stengtis patraukti rezervus, išsiplėsti ir, patėmijus traukimąsi priešų, neatsilikant sekti jo pėdomis. Pravijus priešą nuo dabar užimamos jumi pozicijos ir jam traukiantis ant viso baro pereiti antpuolin trimis voromis žemiau nurodytose kryptyse.

I vora (kairioji) Vilniaus batalionas + I būrys 3-os batarėjos. Vadas karininkas ŠKIRPA.

Eina kryptimi gut Mikuli, Medyny, Snegirski, Stadville, per šiaurės šoną ežero Osa, Javneiki, Krasny ir, išsiuntus žvalgybą pirmyn, užsilaikyti trikampyje ežerų –Krumpeniški–Lautzen, iki gaus tolimesnių nurodymų. Žygiuojant palaikyti ryšį su 2 pulku.

II vora (vidurinė). Du batalionai I pulko + I būrys 4 batarėjos. Vadas karininkas SKORUPSKIS.

Eina kryptimi Deguze–Zarasai ir prie upės Laukessy tarp Smėlynės–gut Kurzum susilaikyti iki tolimesnių nurodymų.

III vora (dešinioji). Ukmergės batalionas + I būrys 4 batarėjos + ½ eskadrono. Vadas krn. KUBILIUS.

Eina kryptimi per Rusteiki, Kapustino ir iki tolimesnių nurodymų sustoja tarpeklyje ežerų Ilgi–Veiseniski. Žygiuojant lenkams, palaikyti su jais ryšį. Ir, atsitikus, jeigu lenkai susilaikytų nuo žygiavimo ir bolševikai neapleistų rajono Smolwy, 3 vorai užimti poziciją frontu į rytus tarp ežerų Švinta–Veiseniski. Prieš daryti antpuolį, rezervus patraukti, kiek galint, arčiau.

Grupės rezervas – vienas batalionas + ½ eskadrono bus rajone Mikalajuny ir trauksis, neeikvojant jo, plentu link Zarasų.

Užėmus naują punktą, dėl greitesnės žinios kaimynams, leisti balta raketa. Pranešimus siųsti raiteliais. Apsistojus, vesti telefono linijas. Kiekvieną naują žygį pareikšti pranešimais. Pranešimus daryti kuo tankiausiai.

Štabas grupės pradžioje operacijos – folv. Ustrone ir, žygiuojant pirmyn, traukiasi plentu Deguze–Zarasai. Grupės perrišamas punktas – miest. Daugailiai. Pristatymu sužeistų kiekviena vora rūpinasi skyriumi. Mano pavaduotoju skiriu krn. SKORUPSKĮ.

Karininkas LADIGA“

sparnu, o 1-ajam ir 2-ajam batalionui buvo įsakyta likti rezerve.

Tuo metu raudonarmiečiai sten-gėsi įsitvirtinti pozicijoje, užimančioje gana ilgą ruožą – Žagarinė–Šarkiškės–Drobiškės–Grybiškė–Volkovka–Pa-grundos–Liminėlis–Chlopovka–Aus-las–Mikuliai.

Karininko Jurgio Kubiliaus va-dovaujamo Ukmergės bataliono (3-ioji vora) 1-oji ir 3-ioji kuopos 3 val. nakties puolė Tiltiškių–Bikėnų, o 2-oji ir 4-oji kuopos – Sorokiškės–Navi-kų–Giteniškių kryptimi. 1-oji ir 3-ioji kuopos rugpjūčio 24 d. išmušė jį iš ap-kasų ir užėmė Cigoniškių–Biržūnų–Nečeskų–Bikėnų–Tiltiškių–Kiškelių kaimų liniją. Atsitraukę bolševikai už-ėmė pozicijas palei Šventosios krantą Asavo–Šiurpelių tarpežeryje. II ir IV kuopos užėmė Balinių kaimą ir, sutik-usios stiprų priešų pasipriešinimą iš Sorokiškės ir Drobiškių kaimų, susto-jo ir išsikasė apkasus.

Rugpjūčio 25-osios ryte puolimas buvo tęsiamas. Raudonarmiečiai atka-kliai priešinosi iš pradžių Liminėlio, vėliau Pagiršės–Asavo ežerų pozicijo-se. Tačiau Pirmojo pėstininkų pulko kariai, smogdami pagrindinį smūgį plento kryptimi, priešui vengiant ap-supimo iš dešinės ir todėl traukiantis iš palankių pozicijų, sparčiai veržėsi Ežerėnų miesto link. Pirmojo pėsti-ninkų pulko 5-oji kuopa, kovojusi su bolševikais Asavytų–Šnelės linijoje, užėmė aukštumą prie Nodūnų kaimo. Čia susitiko su puolančiu Vilniaus batalionu ir kartu išvadavo Girsų ir Minaukos kaimus. Priešas sustojo Sa-vitų–Ramonų linijoje.

Lietuvių artilerija 12 val. smarkiai apšaudė prie Šnelės kaimo buvusius bolševikų apkasus – paleido į juos apie 150 sviedinių. Bolševikai atsakė smar-kia patrankų, kulkosvaidžių ir šautu-vų ugnimi. Tačiau lietuvių kariams prisiartinus prie priešų apkasų ir juos apmėčius granatomis, bolševikai pali-ko prie Asavytų užimtas aukštumas, o apie 15 val. apleido ir Asavytus. Šnel-ėje apsistojusi artilerijos 4-oji baterija paleido keletą šūvių ir į Ežerėnus. Apie 17 val. Pirmojo pėstininkų pulko 5-oji kuopa, taip pat Vilniaus bataliono 3-ioji kuopa ir mokomosios koman-dos dalis įžengė į Ežerėnus.

Žinia apie Ežerėnų užėmimą, be abejo, plačiai pasklido po karines dalis

▲ Ukmergės grupės vadas krn. K. Ladiga

▲ Ukmergės bataliono vadas krn. J. Kubilius

▲ Vilniaus bataliono vadas krn. K. Škirpa

ir labai pakėlė kariams nuotaiką.

Užėmus Ežerėnus, rugpjūčio 26 d. puolimą pradėjo ir II brigada. Ji turėjo užimti Subatės–Borovkos (Silenės)–Su-vieko liniją. Pirmąją brigados puolimo dieną raudonarmiečiai atkakliai prie-šinosi, kai kur pereidami į kontrpuo-limus. Ypač atkakliai priešinosi latvių komunistų batalionas. Puolančiai vorai rugpjūčio 26 d. nuo Annmuižos dvaro (latv. *Annas muiža*) net teko kuriam laikui atsitraukti. Rugpjūčio 27 d. ne-paprastai atkaklios kovos vyko prie Marijanovos, o Šarlotės dvarą, Šiško-vo gyvenvietę Naujosios Sventės dvarą raudonarmiečiai artinantis lietuvių da-liniam paliko be mūšio.

Rugpjūčio 28 d. lietuvių kariai tęsė puolimą. Raudonarmiečiai at-kakliai priešinosi prie Šėderės dvaro, Suseklių kaimo ribos. Ilūkštoje buvo sutelktos didelės raudonarmiečių pajėgos, todėl ją pradėjus apšaudyti lietuvių artilerijai raudonarmiečiai patyrė daug nuostolių. Tą dieną buvo užimti Šėderės, Jaungrinvaldės (latv. *Jaungrīnvalde*) dvarai, Murovanka ir dar keletas kaimų. Tačiau svarbiausias tos dienos lietuvių laimėjimas buvo tai, kad raudonarmiečiai buvo išstumti iš daugelio įtvirtintų Pirmojo pasauli-nio karo apkasų ir, lietuviams užėmus strategiškai svarbias vietas, raudo-narmiečiai pradėjo keltis į Dauguvos upės dešinią krantą.

Rugpjūčio 29-oji buvo lemiama, kai raudonarmiečius pavyko išvyti už Dauguvos. Ryte, apie 9 val., raudonar-miečiai bandė pagerinti savo padėtį ir iš Rubakonių ir Buntiškių perėjo į kontrpuolimą. Lietuviams kuriam lai-kui teko palikti Naujosios Sventės dva-rą, tačiau Antrajam pėstininkų pulkui metus į kovą rezervus, ataka buvo su-stabdyta, ir pulkas perėjo į ataką. Nau-josios Sventės dvaras buvo atsiimtas. Antros įnirtingos kautynės vyko prie Gurnos kaimo, kur raudonarmiečiai atkakliai gynėsi bandydami apsaugoti tiltą per Dauguvą, tačiau jų pasiprieši-nimas buvo palaužtas, o raudonarmie-čiai, bėgdami per Dauguvą, tiltą sude-gino. Apie 18 val. priešakiniai lietuvių daliniai jau pasiekė Dauguvos krantus nuo Rubaniškių iki Glandono, vakare ir rugpjūčio 30 d. įsitvirtino Ilūkš-tos–Sventės linijoje, naikindami už-silikusius nedidelius raudonarmiečių dalinius, o I brigados daliniai atkakliai kovojo dėl Kaukonių (Kalkūnų) gele-žinkelio stoties (ji buvo užimta apie 12 val.). Raudonarmiečiai atsitraukė gin-tis į Gryvą (*Grīva*). I brigados Vilniaus batalionas buvo gavęs užduotį užimti Gryvą. Bataliono Mokomoji kuopa įsiveržė į Gryvą, tačiau ji sutiko sti-prų pasipriešinimą. Šaudė iš mūrinių namų. Puolant Gryvą buvo susidurta su nauju reiškinium – ne tik su priešų kariuomenės, bet ir subolševikėjusių

gyventojų ir persirengusių civiliais raudonarmiečių, kurie šaudė iš namų bei kitų priedangų, pasipriešinimu. Iš Gryvos teko atsitraukti.

Naktį iš rugpjūčio 31-osios į rug-sėjo 1-ąją bolševikai surengė stiprią kontrataką, sumušė lenkų dalinį, ta-čiau lietuvių buvo atremti ir pasitrau-kė. Lietuviai įsitvirtino prie Dauguvos. Frontas tapo pozicinis. Taip sėkmin-gai buvo užbaigti vieni sėkmingiausių Lietuvos kariuomenės veiksmų, vadi-namoji Zarasų operacija.

NAUDOTA LITERATŪRA

Lesčius Vytautas. Lietuvos kariuomenė Nepriklausomybės kovose. 1918–1920. V., 2004.

Surgailis Gintautas. Pirmasis pėstinin-kų Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Ge-dimino pulkas. V., 2011.

Surgailis Gintautas. Antrasis pėstinin-kų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Al-girdo pulkas. V., 2014.

Surgailis Gintautas. Penktasis pėstinin-kų Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęs-tučio pulkas. V., 2017.

Variakojis Jonas. Karaliaus Mindaugo pulkas, Karys [Brooklyn, N. Y.], 1965.

▼ Pirmojo pėstininkų pulko žvalgai įžengia į Zarasus 1919 m. rugpjūčio 25 d. (VDKM)

Pavasario sesijos rezultatų apžvalga

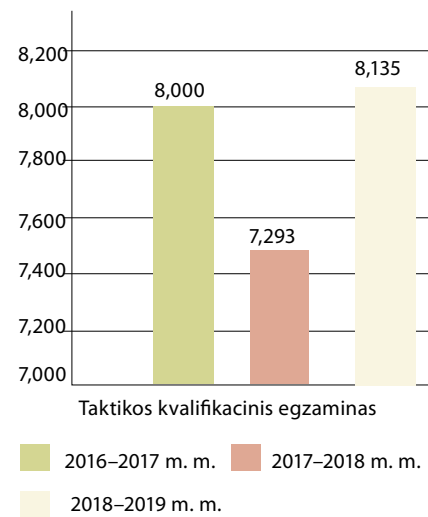
JOLANTA STANIULIENĖ

Pirmiausia norėčiau pasveikinti visus, po atostogų grįžusius į Akademiją tęsti studijų, ir apžvelgti pavasario sesijos rezultatus.

Noriu pasidžiaugti mūsų šių metų absolventų taktikos kvalifikacinio egzamino rezultatais. Jie yra kur kas geresni už pernykščius. 2018 m. šio egzamino pažymių vidurkis buvo 7,293, o šiemet – 8,135 balo. Vienas IV kurso kariūnas jį išlaikė puikiai, o septyniolika jo kolegų – labai gerai. Tačiau ne visiems taip gerai sekėsi. Deja, dviem IV kurso kariūnams nepavyko gauti teigiamo įvertinimo ir teko palikti Akademiją (1 pav.).

Vertinant visų kursų pavasario sesijos rezultatus matyti, kad geriausiai sekėsi visų studijų programų III kurso kariūnams, taip pat ir karinis rengimas. Jų pažymių vidurkis siekia 8,560 balo. Šiek tiek geriau mokosi kitų kursų pagal Tarptautinių santykių programą studijuojantys kariūnai. Prasčiausiai antrą sesiją baigė I kurso Nacionalinio saugumo ir gynybos programos

Taktikos kvalifikacinio egzamino rezultatų palyginimas su ankstesnių metų rezultatais (1 pav.)

kariūnai: jų pažangumo vidurkis – tik 7,238 balo. Kaip ir rudens semestrą, sunkiau „įkandami“ karinio rengimo dalykai. Karybos mokslų rezultatai 0,3 balo žemesni už universitetinių studijų, ypač skiriasi II kurso – 1,2 balo. Džiu-gu, kad, palyginti su praėjusiais metais, šių metų pavasario sesijos pažangumas pakilo (0,5 balo), taip pat jis aukštesnis, nors ir nedaug, už žiemos sesijos rezultatus (0,1 balo) (2 ir 4 pav.).

Daugiausia skolų (22) prisirinko pirmakursiai (iš jų 16 – fizinio rengimo, 3 – logistikos). II kursas turi 7 skolas. Kažkodėl ir antrakursiams užkliuvo fizinis rengimas – užfiksuotos 4 skolos (3 pav.). Tikėsimės, kad žiemą bus vėsiau ir sportuoti seksis geriau.

Dabar norėčiau pažvelgti į studijų rezultatus kitu kampu – per mokomuosius dalykus: kurie dalykai kariūnams

labiausiai patinka ir lengviausiai išmokstami, ir atvirkesčiai.

Pirmakursiams sunkiai perprantama buvo kovos platformų technologijų raida ir nacionalinio saugumo pagrindai (įvertinimų vidurkis – 6,6 balo), tačiau puikiai sekėsi mokytis rusų ir vokiečių kalbų (vidurkis atitinkamai – 9,167 ir 9,000 balo). Iš karybos dalykų jiems reikėtų pagilinti logistikos žinias (vidurkis – 6,354 balo), o ryšių dalyko žinių jie turi pakankamai (vidurkis – 9,104 balo).

Antrakursių bendrosios ir karo sociologijos, gynybos ir saugumo institu-

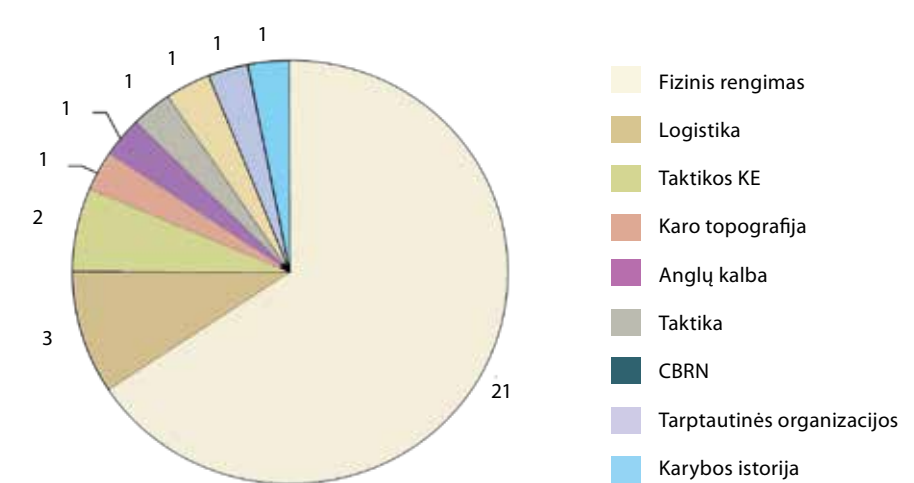
cijų valdymo, tarptautinių organizacijų ir projektų vadybos studijų rezultatai neblogi (vidurkis – 7,714 balo), o finansų valdymo ir ekonominio saugumo (vidurkis – 8,857 balo), karybos istorijos (vidurkis – 8,737 balo) – net geri. Karinio rengimo mokomojo dalyko CBRN pažymiai nebuvo džiuginantys (vidurkis – tik 6,159 balo), šiek tiek geresni lyderio ugdymo (vidurkis – 7,909 balo).

Trečiakursiai sunkiausiai neprato tikimybių teoriją ir statistiką (vidurkis – 6,800 balo), tačiau puikiai karinės įrangos eksploatavimo medžiagas (vidurkis – 9,2 balo), regioninį saugumą (vidur-

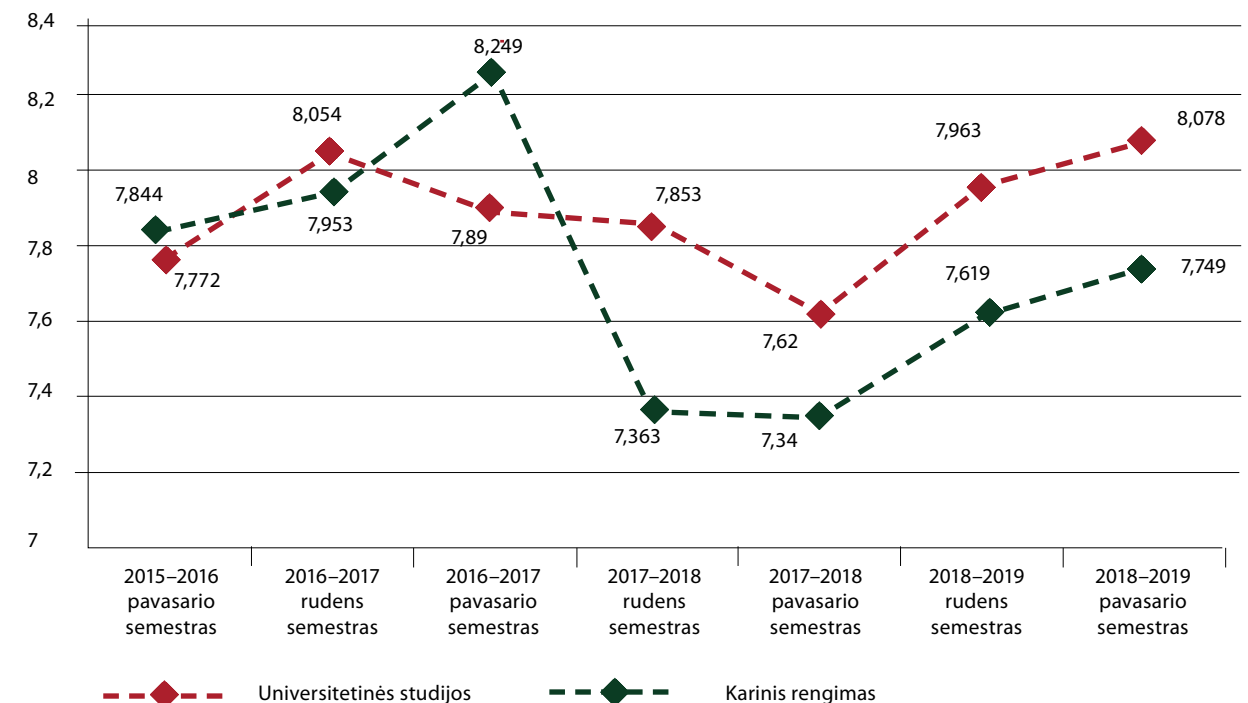
kis – 8,82 balo) ir Rytų Azijos studijas (vidurkis – 8,8 balo). Kilo sunkumų dėl fizinio rengimo (vidurkis – 7,617 balo), bet lyderio ugdymo subtilybes, kaip ir antrakursiai, išstudijavo labai gerai (pažymių vidurkis – 9,333 balo).

Absolventams, kaip minėjau, iš visų aštuntojo semestro dalykų geriausiai sekėsi laikyti taktikos kvalifikacinį egzaminą (vidurkis – 8,135 balo), blogiausi fizinio rengimo rezultatai (vidurkis – 7,647 balo). O dabartiniams ketvirtakursiams linkime smagiai atlikti praktiką, pasisemti žinių ir gerai parengti bakalaurą baigiamąjį darbą.

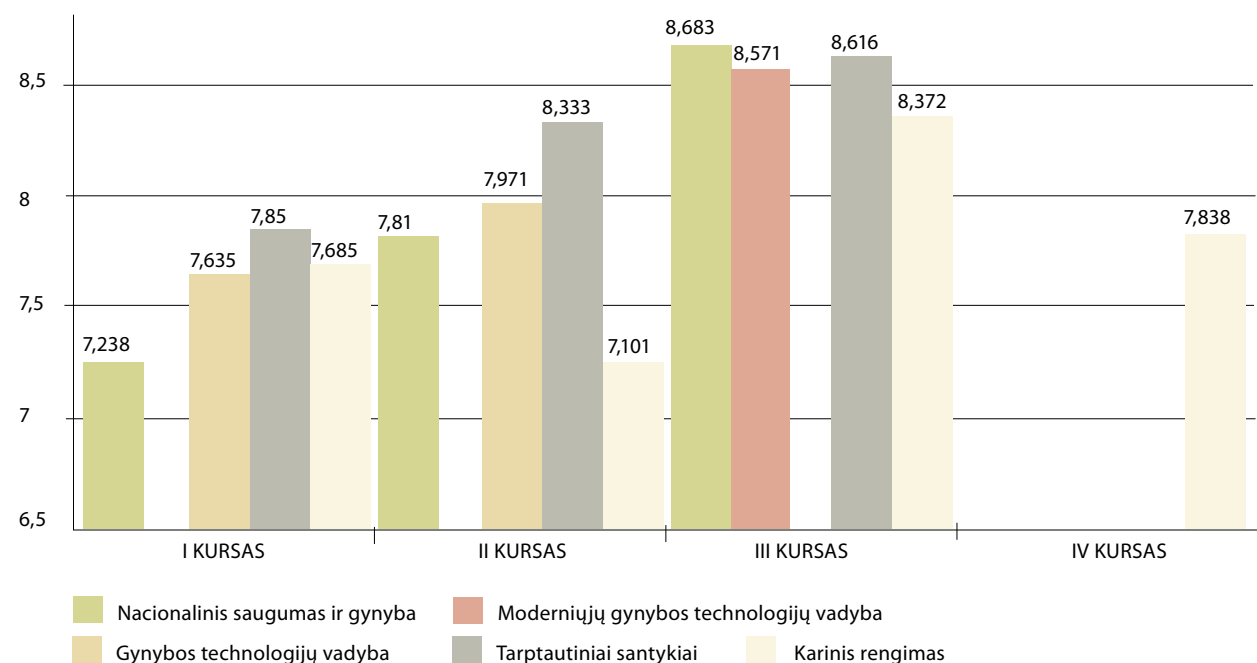
2018–2019 m. m. pavasario semestro skolos (3 pav.)

Pažangumo kaita nuo 2015–2016 iki 2018–2019 m. m. (4 pav.)

2018–2019 m. m. pavasario semestro pažangumas (2 pav.)

Žalgirio mūšio kuopos kariūnai lankėsi protėvių kovų vietose

Krn. VYTAUTĖ KUPČIŪNAITĖ, doc. dr. MANVYDAS VITKŪNAS

2019 m. birželio 28–29 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Kariūnų bataliono 1-oji, Žalgirio mūšio, kuopa vyko į įsimintiną kelionę. Vadovaujami kuopos vado kpt. Lino Pažeros ir vyr. instruktoriaus vyr. srž. Alio Pūžės, kartu su karo istorikais, LKA Humanitarinių mokslų katedros docentu dr. Manvydu Vitkūnu ir Klaipėdos universiteto doktorantu ats. mjr. Gintautu Jakščiu, kariūnai per dvi dienas aplankė penkis įsimintinus istorinius objektus dabartinės Lenkijos teritorijoje.

▼ Malborko (Marienburgo) pilis pribloškia savo didybe (vaizdas iš pilies bokšto)

Vos išaušus, autobusas pajudėjo iš Lietuvos karo akademijos teritorijos. Laukė daugiau nei tūkstančio kilometrų kelionė per istorines jotvingių ir prūsų genčių žemes. Dabartinėje šiaurės rytų Lenkijoje, Palenkės ir Varmijos – Mozūrijos vaivadijose, yra itin daug vietų, glaudžiai susijusių su Lietuvos istorija.

Jie gynė Lietuvos žemę

Pirmiausia sustojome vos už kelių kilometrų nuo Lietuvos sienos esančiame Berznyko (kitaip – Beržininkų) kaime. Čionykštėse kapinėse aplankėme 1920 m. žuvusių lietuvių karių kapus, uždegėme žvakutes, pagerbėme Lietuvos nepriklausomybės gynėjų atminimą. Kaip sakė Žalgirio mūšio kuopos kariūnas Vismantas Minelga, „tai – mūsų, kaip būsimų karininkų, pareiga ir garbė“. Ats. mjr. G. Jakštys papasakojo apie dramatiškas Nepriklausomybės kovas Seinų ir Augustavo krašte. Labai džiugu, kad šiuo metu jau kitos valstybės teritorijoje esantys mūsų karių kapai nėra pamiršti, deramai sutvarkyti. Kiekvieną kryžių yra apgaubusi ir savo dvasia saugo Lietuvos vėliavėlė.

Netrukus pasiekėme lietuvių istorijai ir kultūrai itin svarbų nedidelį (5,8 tūkst. gyventojų) Seinų miestą, kuriame ir dabar gana ženklią gyventojų dalį (beveik trečdali) sudaro lietuviai, veikia lietuviška „Žiburio“ mokykla, vaikų darželis, Lietuvių namai, lietuviškų patiekalų restoranas. Mieste yra Lietuvos Respublikos konsulas.

1826–1915 m. Seinuose veikusioje kunigų seminarijoje mokėsi itin daug lietuvių tautai nusipelnusių žmonių. Iki XX a. pradžios klierikai iš lietuviškų parapijų sudarė iki 81 proc. visų seminaristų, vėliau lietuvių ir lenkų skaičius tapo apylygis. 1919–1920 m. dėl Seinų vyko atkaklios lietuvių ir lenkų pajėgų kovos, miestas dešimt kartų ėjo iš rankų į rankas. Galiausiai Seinai atiteko Lenkijai. Dabar, kai Lietuva ir Lenkija yra Europos Sąjungos ir NATO narės bei strateginės sąjungininkės, o sienų kirtimas ir žmonių judėjimas yra laisvas, slogūs praeities įvykiai lieka istorija, tad apsilankyti Seinuose, esančiuose netoli Lietuvos sienos, lengvai gali kiekvienas.

Ekskursijos dalyviai aplankė Seinų Švč. Mergelės Marijos baziliką, kurioje

dirbo ir amžinojo poilsio atgulė lietuvių vyskupas ir poetas, garsiojo „Anykščių šilelio“ autorius Antanas Baranauskas, taip pat sustojo prie jį įamžinančio paminklo. A. Baranausko vardas postamente užrašytas lietuvių ir lenkų kalbomis, kas liudija abipusę kaimyninių tautų pagarbą.

„Vilko irštvoje“

Tęsdami kelionę, pasiekėme ežeringame Mozūrijos regione netoli Kentšyno esantį įspūdingą karinio paveldo objektą – Trečiojo reicho slaptą karinę vadavietę, vadinamą „Vilko irštva“ (vok. *Wolfsschanze*). Šis didžiulis iš beveik šimto įvairių objektų sudarytas

▲ Nepriklausomybės kovose žuvusių lietuvių karių kapai Berznyke (Beržininkuose)

▲ Paminklas lietuvių kariams Berznyko (Beržininkų) kapinėse
Manvydo Vitkūno nuotraukos

kompleksas, iš kurio dabar liko įspūdingi gelžbetoninių statinių griuvėsiai, Antrojo pasaulinio karo metais buvo slapta, puikiai užmaskuota ir bene svarbiausia Vokietijos karinė vadavietė. Adolfas Hitleris čia praleido daugiau nei 800 parų. Vadavietėje dirbo ir ją saugojo per 2 tūkst. karių. Vadavietės prieigos buvo akylai saugomos, suformuotos kelios apsaugos zonos, įrengti minų laukai (po karo per dešimt metų buvo išimta ir neutralizuota net 54 tūkst. minų). 1944 m. Vokietijos kariuomenės pulkininkas Klausas fon Štaufenbergas surengė nesėkmingą

pasikėsinimas į nacių lyderį. Dabar šis karinio paveldo objektas gausiai lankomas turistų (kasmet jų atvyksta beveik ketvirtis milijono).

Kariūnė Ingrida Leonavičiūtė teigia, kad apsilankymas „Vilko irštvoje“ jai paliko didžiulį įspūdį: „Vaikstant tarp tokių milžiniškų gelžbetonio griuvėsijų gali puikiai įsivaizduoti karo laikotarpį ir kaip viskas tuo metu vyko, kokiais sudėtingais būdais buvo statomas šis kompleksas. Dar viena mintis, kuri manęs neapleido, – kaip daug karais lemia atsitiktinumai. Jei pasikėsinimas į Hitlerį būtų pavykęs, Antrasis

pasaulinis karas galėjo baigtis anksčiau, ir būtų išgelbėta daugybė gyvybių...“

Kariūnas Armandas Poškus teigė, kad jis taip pat labai norėjo aplankyti šią išskirtinę istorinę vietą, apie kurią, domėdamasis Antruoju pasauliniu karu, daug skaitė, žiūrėjo dokumentinius filmus, o dabar pagaliau išvydo savo akimis.

Kryžiuočių sostinė

Vakarop pasiekėme Malborko miestą, praeityje žinomą Marienburgo pavadinimu. Viduramžiais jis buvo Lietuvą nuožmiai puolusios Vokiečių ordino valstybės sostinė. Čia pastatyta didžiausia Europoje plytų mūro pilis ir šiandien gniaužia kvapą. Kariūnai žvelgė į pilį, kurios raudoni kuorai atspindi Nogato upės vandenyje, ir klausėsi doc. dr. M. Vitkūno pasakojimo apie šios pilies reikšmę, lietuvių ir lenkų kovas su kryžiuočiais, taip pat sužinojo, kodėl po pergalingo Žalgirio mūšio sąjungininkams vis dėlto nepavyko užimti Marieburgo ir galutinai įveikti ordino. Ir iš viduramžių istorijos ir nūdienos kariams galima pasimokyti, kaip svarbu karyboje vystyti strateginę iniciatyvą ir koks reikšmingas krizinėje situacijoje ryžtingus sprendimus priimančių vadų – lyderių vaidmuo.

Vakare ekskursantai turėjo laiko pasivaikščioti po Malborko miestą, pasigrožėti nuostabiąja pilimi, o kitos dienos rytą įžengė į jos vidų. Svarbiausios kryžiuočių tvirtovės grožis ir galingi įtvirtinimai pribloškė visus, o istorinis autentiškumas ir vietinių gidų pasakojamos istorijos įsirežė į atmintį. Teko aplankyti ir buvusią kalėjimo kamerą. Teigiama, kad būtent čia 1361 m. kelis

mėnesius kalėjo ir į kryžiuočių nelaisvę patekęs mūsų didysis kunigaikštis Kęstutis, kuriam galiausiai pavyko pabėgti ir sėkmingai grįžti į Lietuvą.

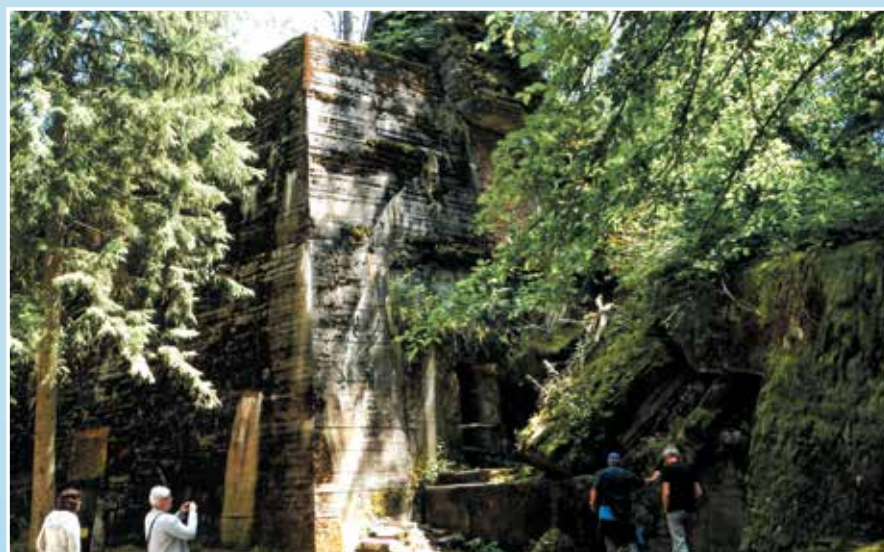
„Žalgiriečiai“ – Žalgirio lauke!

Kelionę vainikavo apsilankymas Žalgirio mūšio lauke. Čia kariūnai susipažino su vieta, daug įdomaus sužinojo apie garsųjį apgaulingąjį atsitraukimo manevrą, kurį panaudojo Vytautas Didysis, apžiūrėjo nedidelę, bet įdomią muziejinę ekspoziciją, o prie monumento išskleidė Lietuvos trispalvę. Šia kelionės dalimi Žalgirio mūšio pavadinimą turinti kuopa džiaugėsi labiausiai. Išties didelė garbė taip vadintis.

Ši kelionė buvo labai prasminga. Kariūnai galėjo pajusti, kaip svarbu pažinti, vertinti ir puoselėti istorinį paveldą, nes jis – mūsų tapatybės ir stiprybės pamatas.

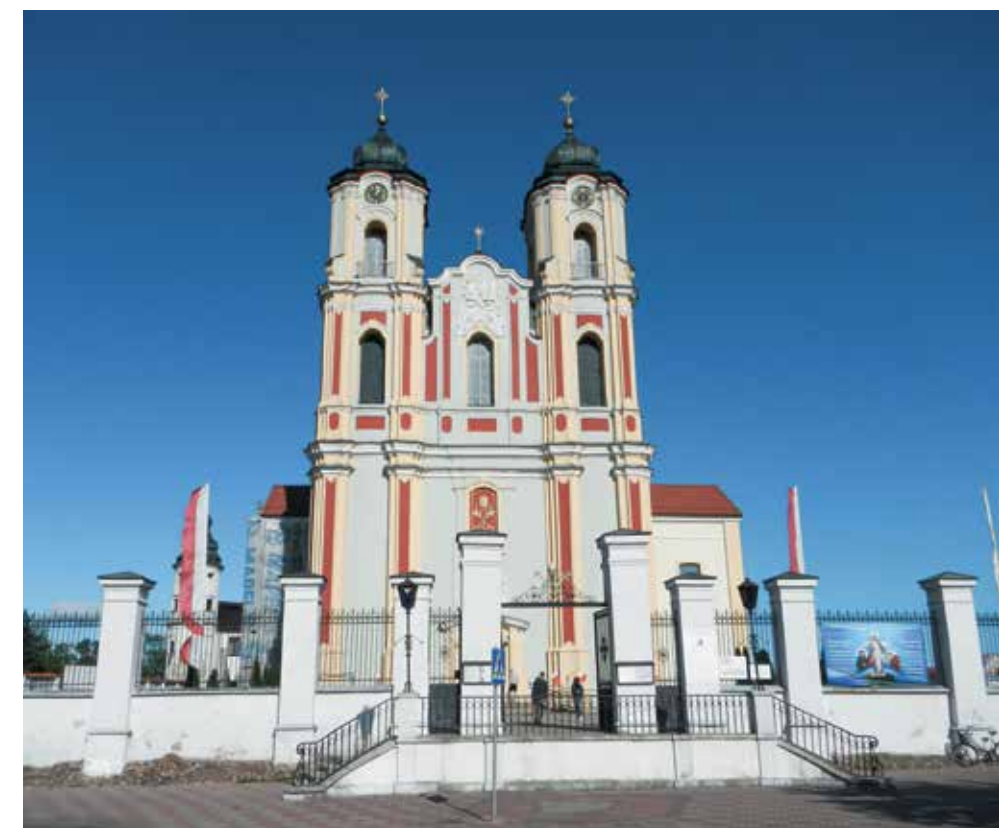
Išvykos dalyviai džiaugėsi, kad turėjo galimybę, galima sakyti, prisiliesti prie mūsų istorijos, kuri tokia dramatiška ir įdomi. Anot krn. Dovydo Kutilio, „ekskursija į Lenkiją buvo ne tik smagi, nes jos metu pasisėmėme gerų įspūdžių ir dar labiau susitelkėme, bet ir labai naudinga, nes daug naujo sužinojome apie Lietuvos ir Lenkijos praeitį. Lankydami Malborko pilyje buvome supažindinti su viduramžių istorija, Vokiečių ordino struktūra, karyba ir riterių – vienuolių gyvenimo būdu. Taip pat buvo įdomu išgirsti, kaip skirtingai kai kuriuos istorijos faktus suvokia ir vertina dviejų artimų kaimynių gyventojai – mes ir lenkai. Manau, kad tai ne tik praplėtė mūsų akiratį, bet ir parodė, koks svarbus yra kritinis mąstymas. Žalgirio mūšio vietoje sužinojome nemažai naujų faktų apie jo eigą ir dar kartą įsitikinome, koks svarbus buvo šis laimėjimas Lietuvai ir Lenkijai. Be to, buvo be galo smagu išvysti plevėsuojančią Lietuvos istorinę vėliavą su Vyčiu istorinio mūšio lauke.“

Praėjus ne vienai savaitei po kelionės, vyr. srž. A. Pūžė vis dar maloniai ją prisimena ir mini kaip vieną naudingiausių ir įdomiausių kuopos išvykų. O štai kuopos vado kpt. L. Pažeros manymu, tokios pilietinio ugdymo išvykos stiprina kolektyvo komandinę ir kovos dvasią, plečia būsimo karininko istorinių žinių bagažą ir pasaulėžiūrą.

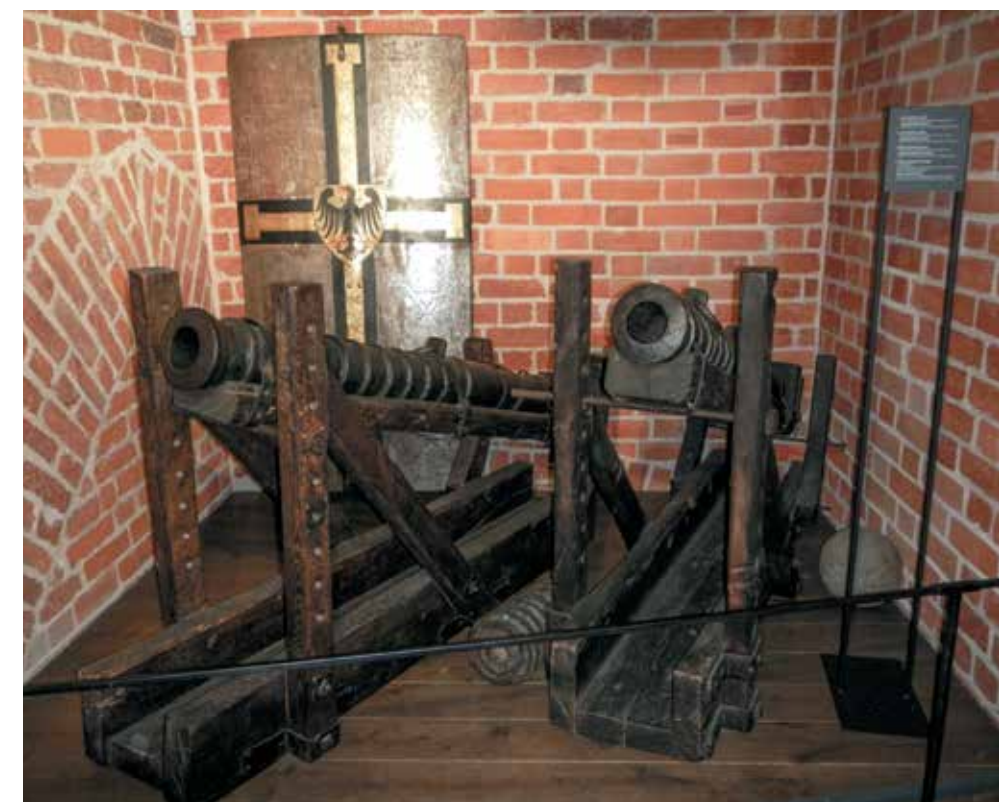

▲ Vienas įspūdingų karinės vadavietės, vadintos „Vilko irštva“, kampelių
Manvydo Vitkūno nuotrauka

▼ Žalgirio mūšio kuopa – Žalgirio mūšio lauke!
V. Kupčiūnaitės nuotrauka

▲ Seinų Švč. Mergelės Marijos bazilika

▲ Pilies muziejuje gausu senovinių ginklų ir jų rekonstrukcijų
Manvydo Vitkūno nuotrauka

Kariūnų ekskursija į Kernavę

Krn. AURELIJA ANGLICKAITĖ

▲ Žvelgiant į vaizdingą Neries slėnį

Krn. Viktoro Jakimavičiaus ir krn. Sauliaus Janulionio nuotraukos

Rugsėjo 27 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos antrakursiai, I (Žalgirio mūšio) kuopos kariūnai, vadovaujami Humanitarinių mokslų katedros docento dr. Manvydo Vitkūno ir Kariūnų bataliono vyr. instruktoriaus vyr. srž. Alio Pūžės, dalyvavo mokomojoje pažintinėje išvykoje į Kernavę ir jos apylinkes.

Sudervėje kariūnai apžiūrėjo klasicizmo architektūros šedevrą – XIX a. pradžioje statytą Švč. Trejybės bažnyčią, garsėjančią savo apvaliu planu ir išskirtine pastato akustika. Sudervės parapijos klebonas, buvęs karo kapelionas, ats. kpt. Kęstutis Masevičius pasakojo apie bažnyčią, Sudervės parapiją ir leido kariūnams siaurais sraigtiniais laiptais pakilti į viršų, prie pat bažnyčios kupolo.

Vėliau kariūnai aplankė vieną didžiausių Vilniaus apylinkėse Karmazinų pilkapyną. Doc. dr. M. Vitkūnas supažindino kariūnus su senovės baltų tikėjimo subtilybėmis, pasaulėjauta, protėvių (ypač karių) laidosena senovėje, ginklų, žirgų bei jų aprangos, ekipuotės elementų dėjimo į kapus papročiu, simbolių kapų (kenotafų) įrengimu iš karo žygių negrįžusiems kariams. Taip pat buvo labai įdomu

išgirsti apie senuosius baltų genčių papročius liudijančią mitologiją.

Atvykę į Kernavę, pirmiausia sustojome prie senosios, šiuo metu jau neveikiančios mokyklos, kuri buvo pastatyta tarpukariu. Šios mokyklos mokytojas Juozas Šiaučiūnas, taip pat Kernavėje dirbęs kunigai Nikodemus Švogžlys-Milžinas ir Zenonas Baužys tarpukariu labai daug nuveikė, kad per kelis šimtmečius gerokai nutautintos,

polonizuotos, Kernavės apylinkės būtų atlietuvinintos. Vykstant Nepriklausomybės kovoms, 1920 m. rudenį ties Kernave ir kitomis vietovėmis Lietuvos kariuomenė sustabdė Lenkijos pajėgų veržimąsi į Lietuvos gilumą. Tarpukario metais prie pat demarkacijos linijos atsідūrusi Kernavė buvo svarbus ideologinės kovos už lietuvių ir Vilniaus krašto atgavimą centras.

Vėliau patraukėme į piliakalnių, kurių Kernavėje yra net penki. Kernavės archeologinė vietovė yra išskirtinis kultūros paveldo objektas, 2004 m. įtraukas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Kariūnai užkopė į Aukuro kalno ir Pilies kalno piliakalnių, susipažino su fortifikacijos ištakomis, Kernavės svarba viduramžių Lietuvos valstybėje ir jos gynyboje nuo kryžiuočių. Aplankėme kelias pagal archeologinių ty-

rimų duomenis pastatytas viduramžių miesto sodybų rekonstrukcijas, turėjome progą susipažinti su mūsų protėvių buitimi. Ekskursiją vainikavo apsilankymas valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato muziejuje, kurio modernioje ekspozicijoje pristatomi jau keturiasdešimt metų Kernavėje nuosekliai vykdomų archeologinių tyrimų rezultatai.

Kelionę baigėme aukštoje Neries pakrantėje, kur turėjome progą pasigrožėti vaizdingu antros pagal dydį Lietuvos upės slėniu, pasidalinti kelionės išpūdžiais.

Akademijos I–III kursų kariūnams kasmet rengiama po dvi tris išvykas (kiekvienam kursui) į svarbiausias Lietuvos istorines vietoves, taip ugdamy būsimų karininkų pilietiškumą, gilinant jų žinias apie Lietuvos valstybės raidą ir karybos istoriją.

AKADEMIJOS PULSAS

APDOVANOTI

Krašto apsaugos sistemos **MEDALIŲ „UŽ NUOPELNUŠ“** –

mjr. Violeta PAKENIENĖ

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos **MINISTRO VARDINE DOVANA:**
št. srž. Vaidas KAŽEMĖKAS;
kpt. Dmitrijus SIDENICA

Lietuvos kariuomenės **VADO PADĖKA** –
plk. ltn. Igoris MAKSIMOVIČIUS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **GARBĖS ŽENKLU „UŽ UOLUMĄ“:**

Marijana DENIUŠ;
krn. Mikalojus DŪDYS;
Rasa GEDMINIENĖ;
plk. ltn. Aristidas GERASIMAVIČIUS;
št. srž. Česlav MACKEVIČ;
št. srž. Jūratė MASIULIENĖ;
vyr. srž. Nerijus PRITULSKIS;
Erika SLABADIENĖ;
Ramunė ŠVILPAITĖ;
krn. Pijus VOSYLIUS;
Aurelija ŠIMKUTĖ-ZATURSKIENĖ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **VIRŠININKO PADĖKA:**

krn. Augustas ALIŠAUSKAS;
krn. Gustas ANDREJAUSKAS;
krn. Silvestras BLAŽEVIČIUS;
krn. Arūnas GARŠVA;
krn. Aivaras GIEDRAITIS;
krn. Lukas GORODECKAS;
krn. Gabija GRYBYTĖ;
krn. Andrejus KRIVCOVAS;
krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ;
krn. Mantas KUŽINAUSKAS;
krn. Gretė LUKOŠAITYTĖ;
krn. Aistis MIČULIS

Prizinė vieta tarptautinėse karinio sporto ir šaudymo varžybose

Krn. LUKAS ČIPKUS

2019 m. liepos 21–26 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (LKA) komanda – II kurso kariūnai Lukas Čipkus, Arūnas Garšva, Gvidas Narmontas ir instruktorius mjr. Algirdas Revaitis – dalyvavo 3-iosiose tarptautinėse karinio sporto ir šaudymo varžybose Vokietijos karinių pajėgų Helmuto Schmito karo universitete Hamburge.

Tik atvykę į šalia Hamburgo esantį oro uostą buvome šiltai sutikti šeimininkų – Helmuto Schmito karo universiteto atstovų. Nuoširdžiai nustebino tai, kad iškart buvome nuvežti į tarp kiemų įrengtą susibūrimų vietą, kur jau degė laužas, buvo susirinkę kitų šalių kariūnai. Visi jie smagiai dalijosi išpūdziais ir valgė skanius dešrainius. Tačiau išaušus pirmadienio rytui, pirmąją varžybų dieną, visi jau buvo nusiteikę kovingai, nes žinojo, ko čia atvyko.

Varžybose iš viso dalyvavo 37 kariūnai ir karininkai iš Vokietijos, Latvijos, Didžiosios Britanijos, Danijos, Slovakijos, Lietuvos, Belgijos, Čekijos, Olandijos, Kroatijos, Lenkijos, Rumunijos ir Suomijos karo akademijų. Komandinėje įskaitoje varžėsi 12 komandų. Varžybų dalyviams teko per 4 dienas įveikti 11 skirtingų rungčių. Varžybos išsiskyrė ne tik intensyvumu bei dideliu fiziniu krūviu (kasdien prasidėdavo anksčiau kaip 6 val. ryto ir baigdavosi ne anksčiau kaip 22 val.), bet ir parengtų sportinių ir karinių rungčių kompleksiskumu, todėl aukščiausius rezultatus pasiekė tie dalyviai, kurių fizinis, karinis ir psichologinis pasirengimas buvo universaliausias. Dalyviams teko rungtis tokiose rungtyse kaip 12 km spartusis žygis su 15 kg kuprinėmis, bėgti 3 km distanciją ir 1 km sprintą, plaukti 25 m, fiksuojant

greitį, ir 100 m su karine uniforma ir ją nusivilkti vandenyje, stumti 3,7 kg rutulį, atlikti šuolius į tolį, dalyvauti bėgime su sportinėmis kliūtimis, įveikti karinį kliūčių ruožą, šaudyti iš pistoleto ir automatinio šautuvo, įveikti kliūčių trasą su dujokauke ir apsauginiu kariniu kostiumu bei orientuotis naktį. Rungtyse dalyvauta ne tik individualiai, bet ir komandomis.

Pasak krn. Arūno Garšvos, „norint užsitarnauti Vokietijos sporto ženklelį, neužtenka vien tik gero fizinio pasirengimo – turi būti atitinkamai pasiruošęs ir morališkai. Sekinančios varžybos nuo šešių ryto iki dešimtos vakaro pareikalavo iš komandos ir atsidavimo, ir aukštos motyvacijos.“

Nors savaitę rungtyniausiems kariūnams prireikė be galo daug fizinės ištvermės ir psichologinio pasiruošimo, turit galimybę dalyvauti tokios apimties varžybose, nekilo nė minties pasiduoti ar pataupyti jėgas. Kiekviena diena buvo savotiškas atsidavimo ir pasiaukojimo testas. Visose rungtyse stengėmės, kiek galėjome, ir tik savo ryžtu bei valia įrodėme, ko esame verti. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad galėjau atstovauti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai ir pasiekti puikių rezultatų.“

Asmeninėje įskaitoje geriausiai pasirodė LKA kariūnas Lukas Čipkus, užėmęs 3-iąją vietą. Bendroje įskaitoje LKA komanda taip pat iškovojo prizinę 3-iąją vietą, nusileidusi kaimynams latviams (2-oji vieta) ir lenkams (1-oji vieta).

Visi trys LKA kariūnai ir karininkas įvykdė aukščiausius Vokietijos kariuomenės taikomojo fizinio rengimo, sportinio parengtumo ir šaudymo reikalavimus ir buvo apdovanoti aukšniais Vokietijos sporto ženkliais ir aukšniais Pasiekimų medaliais. Visus „auksinius pasiekimus“ lėmusius reikalavimus pavyko įvykdyti tik trimis komandoms. Varžybose parodyti labai aukšti kariūnų asmeniniai ir komandos rezultatai puikiai reprezentuoja Lietuvos karo akademiją ir jos ugdomų būsimų karininkų fizinį pasirengimą, gebėjimus taikyti individualius kario įgūdžius vykdant karines užduotis ir susitelkti į komandinį darbą, siekiant bendro tikslo. Lietuvių rezultatai neliko nepastebėti ir varžybų organizatorių vokiečių, kurie ir kitais metais tikisi vėl išvysti LKA komandos startus.

Kariūnai Lietuvos šaulių sąjungos stovykloje

Krn. Aivaras GIEDRAITIS

Liepos 22–26 d. Oršos mūšio kuopos kariūnai dalyvavo Lietuvos šaulių sąjungos organizuotose stovyklose Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje, Kunigaikščio Vaidoto mechanizuotajame pėstininkų batalione ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione.

Viena įdomesnių stovyklų, kurioje dalyvavo net 15 kariūnų, vyko Kaune. Stovykloje „Baltic Guard 2019“ susirinko apie 200 jaunųjų šaulių ir jų instruktoriai iš D. Britanijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Ukrainos ir Lietuvos. Visiems veiklos buvo apstu. Pirmąją dieną kiekviena delegacija turėjo surengti meninį pristatymą – papasakoti apie save ir savo šalį, kad visi galėtų geriau susipažinti tiek su pačiais

žmonėmis, tiek su jų kultūra.

Jaunieji šauliai dalyvavo taktinėse pratybose, kuriose kartu su Specialiųjų operacijų pajėgų kariais mokėsi persikelti per upę skyrtausudėtyje, maskuotis ir prisitaikyti prie supančios aplinkos, tinkamai valgyti sausąjį daavinį miške, orientuotis vietovėje pagal individualų maketa, šaudyti skyrtausudėtyje iš dažasvydžio ginklų, buvo supažindinti su specialiųjų operaci-

jų subtilybėmis, taktika, ginkluote ir transportu. Dalyviams teko susidurti su aukščio baime ir nugalėti ją nuotykių parke „Uno“, laipiojant po medžius ir įvairias kliūtis.

Savo taiklumą šauliai išbandė šaudydami iš pistoleto, karabino su optikos prietaisu ir be jo. Įdomu tai, jog D. Britanijos atstovai šaudyti iš pistoleto atsisakė – neva tai pas juos uždrausta. Šauliai tą pačią dieną buvo

AKADEMIJOS PULSAS

APDOVANOTI

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **VIRŠININKO PADĖKA:**

kpt. Linas PAŽĖRA;
krn. Diomedas PETKEVIČIUS;
krn. Romualdas PETKEVIČIUS;
krn. Domininkas PETKUS;
krn. Alanas PETROŠIUS;
krn. Ignas PILKAITIS;
krn. Emilija SMITRIŪTĖ;
krn. Deimantas SPRAINAITIS;
Dmitrij TONKICH;
Jūratė VAICIKUSKIENĖ;
Aidas VASILIS VASILIAUSKAS;
krn. Pijus VOSYLIUS;
krn. Ignas TAMUTIS;
krn. Gytis UGVARIJA

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **VIRŠININKO VARDINE DOVANA:**

ats. gen. mjr. Jonas ANDRIŠKEVIČIUS;
Grażina DANTIENĖ;
kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS;
Neringa GYLYTĖ;
krn. Dovydas GALGZDYS;
Zinovijus GRICKO;
vyr. srž. Vygantas GRIGALIŪNAS;
mjr. Rosita KANAPECKAITĖ;
krn. Justas KARDIŠAUSKAS;
Valerijus KUŠEVIČ;
Rita LAPIENIENĖ;
krn. Aidis LENKAUSKAS;
plk. ltn. Igoris MAKSIMOVIČIUS;
krn. Rasa MALAIŠKAITĖ;
Nadežda MATUKIENĖ;
krn. Ieva MAŽLEKAITĖ;
Sonata MISIUREVIČIENĖ;
Andrejus NACHAJUS;
mjr. Audrius PETRONIS;
krn. Martynas RAUDONIUS;
Sigita STUNDIENĖ

SUTEIKTAS AUKŠTESNIS KARINIS LAIPSNIS

Kpt. Valdui VALAUSKUI – majoro

Straipsnio autoriaus nuotraukos

supažindinti su karo medicinos pagrindais parodžius, kaip tinkamai sustabdyti kraujavimą naudojant tvarsčius ir turniketą.

Šauliai taip pat turėjo progą susipažinti su Kaunu, jo istorija, apsilankyti IX forte. Paskutinę dieną jie galėjo išbandyti karinį kliūčių ruožą. Prižiūrint Karo akademijos kariūnams – instruktoriams, jaunieji šauliai sėkmingai jį įveikė ir įsitikino, jog kliūtys labai skirtingos – vienoms įveikti reikėjo kolegų pagalbos, o kitoms – tik individualių pastangų.

Šioje stovykloje dalyvavę kariūnai – instruktoriai atidavė visas jėgas padėdami jos organizatoriams ir mokydami jaunuosius šaulius. Visų šalių atstovams, šauliams ir instruktoriams jie buvo be galo dėkingi už profesionalumą ir atsidavimą jaunimui, kuris dar tik žengia savo pirmuosius žingsnius kario keliu. Kariūnai negailėjo patarimų, nuoširdžiai dalijosi savo asmenine patirtimi tiek profesiniais, tiek gyvenimiškais klausimais, išmokė šaulius tam tikrų karybos subtilybių, kurios pravers jiems ateityje.

Pasibaigus stovyklai, visi instruktoriai buvo apdovanoti D. Britanijos „Lyderystės“ monetomis, kurios kariūnams primins, kad bendradarbiauti su žmonėmis ir juos mokyti nėra vien tik darbas, bet ir būdas asmeniškai tobulėti, reikalaujantis daug pastangų, norint tapti šios srities ekspertu.

2019 m. Lietuvių fondo vardinės stipendijos – LKA kariūnams

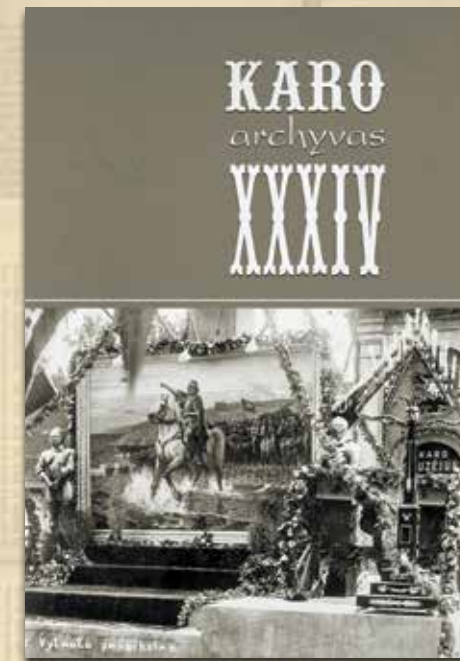
▼ Broniaus Masioko vardinė stipendija – krn. GUSTUI ANDREJAUSKUI

▼ Adomo Kantauto vardinė stipendija – krn. DOMINYKUI KRUTULIUI

▼ Kotrynos Masiokaitės-Bartninkaitienės vardinė stipendija – krn. EMILIJAI SMITRIŪTEI

NAUJAUSI LEIDINIAI

